

Analiza finansowania zadań oświatowych dla gminy Aleksandrów Kujawski.

CDS OMNIA s.c.

Opracował:

Grzegorz Pochopień

Spis treści

Ogólny obraz oświaty i finansów.....	5
Wielkość jednostek oświatowych i wielkość oddziałów.	5
Finansowanie oświaty w porównaniu z innymi gminami.....	9
Szczegółowa analiza wg jednostek.....	16
Realizacja art. 8 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych (kształcenie specjalne).....	24
Subwencja a nauczyciele	25
Koszt nauczyciela w gminie Aleksandrów Kujawski.	26
Analiza arkuszy organizacji.....	28
Szkoła Podstawowa w Służewie	28
Szkoła Podstawowa w Opokach.....	30
Szkoła Podstawowa w Przybranowie.	31
Szkoła Podstawowa w Ostrowąsie.	33
Szkoła Podstawowa w Wołuszewie.....	35
Szkoła Podstawowa w Stawkach.....	37
Administracja i obsługa	39
Administracja i obsługa	39
Analiza sieci szkolnej.	46
Prognozy dla stanu obecnego sieci.	46
Propozycja zmian w sieci.....	59
Skutki finansowe likwidacji szkoły w Przybranowie. (Wariant I).....	60
Wariant II. Likwidacja szkoły w Przybranowie i dowożenie uczniów do szkoły w Opokach.	65
Warianty dodatkowe.....	68
Komentarz do nowego systemu finansowania	69
Podsumowanie.....	70

Spis tabel.

Tabela 1. Szkoły i przedszkola w gminie.....	5
Tabela 2. Liczba uczniów wg klas na 30 IX 2024 r..	6
Tabela 3. Dochody i wydatki oświatowe w 2023 r.....	9
Tabela 4. Subwencja oświatowa i wydatki subwencionowane w 2023 r.....	11
Tabela 5. Udział dotacji oświatowych w wydatkach bieżących gmin wiejskich w województwie.....	14
Tabela 6. Wydatki wg rozdziałów w jednostkach oświatowych gminy za 2023 r (w tys. zł).....	16
Tabela 7. Subwencja oświatowa na szkoły na 2023 r. (w tys. zł)	16
Tabela 8. Dochody, wydatki i środki własne w podziale na jednostki w 2023 r.....	17
Tabela 9. Porównanie całkowitej subwencji z subwencją na kształcenie podstawowe w kl. I-VIII.	18
Tabela 10. . Subwencja oświatowa bez orzeczeń i wychowania przedszkolnego do wydatków 80101, 80107, 80195, w 2023 r. (Kształcenie podstawowe w kl. I-VIII).....	19
Tabela 11. Wydatki wg rozdziałów w jednostkach oświatowych gminy za 2023 r (w tys. zł).....	20
Tabela 12. Wzrost wydatków w 2024 r. w stosunku do 2023 r. w jednostkach oświatowych gminy (w tys. zł).	20
Tabela 13. Subwencja oświatowa na szkoły na 2024 r. (w tys. zł)	21
Tabela 14. Dochody, wydatki i środki własne w podziale na jednostki w 2024 r.....	21
Tabela 15. Porównanie całkowitej subwencji z subwencją na kształcenie podstawowe w kl. I-VIII dla 2024 r.	22
Tabela 16. Subwencja oświatowa bez orzeczeń i wychowania przedszkolnego do wydatków 80101, 80107, 80195, w 2024 r. (Kształcenie podstawowe w kl. I-VIII).....	23
Tabela 17. Wydatki w rozdziale 80150, a dodatkowa subwencja na orzeczenia w 2023 r.....	24
Tabela 18. Wydatki w rozdziale 80150, a dodatkowa subwencja na orzeczenia w 2024 r.....	25
Tabela 19. Przeciętne wynagrodzeni nauczyciela w gminie wg art. 30 ust. 3 KN	26
Tabela 20. Roczny koszt 1 godziny zajęć prowadzonej raz w tygodniu	27
Tabela 21. Liczba mieszkańców gminy w podziale na wiek.	46
Tabela 22. Liczba mieszkańców gminy w podziale na wiek wg danych gminy.	46
Tabela 23. Mieszkańcy wg wieku przeliczeni na bazę do przyjęć do kl. I.....	48
Tabela 24. Liczba uczniów wg klas i szkół na 30 IX 2024 r.....	48
Tabela 25. Udział uczniów kl. I-III w populacji urodzonych dla 2024 r.....	49
Tabela 26. Średni odsetek uczniów w klasach I-III w stosunku do mieszkańców.	50
Tabela 27. Prognoza liczby uczniów wg klas we Opokach.	51
Tabela 28. Prognoza liczby uczniów wg klas w Ostrowąsie.	51
Tabela 29. Prognoza liczby uczniów wg klas w Przybranowie.....	52
Tabela 30. Prognoza liczby uczniów wg klas w Wołuszewie.	52
Tabela 31. Prognoza liczby uczniów wg klas w Stawkach.	53
Tabela 32. Prognoza liczby uczniów wg klas w Służewie.	53
Tabela 33. Prognoza liczby uczniów wg klas we wszystkich szkołach w gminie.	54
Tabela 34. Prognoza potrzeb oświatowych wg szkół do 2034 r. w tys. zł.....	54
Tabela 35. Prognozowana liczba oddziałów klasowych w poszczególnych szkołach.....	55
Tabela 36. Wydatki w szkołach w horyzoncie 10 lat.	56
Tabela 37. Środki własne finansujące szkoły w perspektywie 10 lat.	57
Tabela 38. Udział środków własnych w finansowaniu szkół (jako % subwencji / potrzeb oświatowych) w horyzoncie 10 lat.	58
Tabela 39. Prognoza liczby uczniów szkoły w Służewie po przejęciu uczniów ze szkoły w Przybranowie.	60

Tabela 40. Prognoza liczby oddziałów szkoły w Służewie po przejęciu uczniów ze szkoły w Przybranowie.....	61
Tabela 41. Subwencja oświatowa / potrzeby oświatowe w wariantcie I.....	61
Tabela 42. Wydatki po likwidacji w Wariancie I.....	62
Tabela 43. Środki własne po likwidacji w wariancie I.....	63
Tabela 44. % udział środków własnych po likwidacji.....	64
Tabela 45. Prognoza liczby uczniów szkoły w Opokach po przejęciu uczniów z Przybranowa.....	65
Tabela 46. Subwencja oświatowa / potrzeby oświatowe w wariancie II.....	65
Tabela 47. Wydatki w wariancie II.....	66
Tabela 48. Środki własne finansujące szkoły w wariancie II.....	67
Tabela 49. % udział środków własnych finansujących szkoły w stosunku do subwencji w wariancie II.....	67

Spis Wykresów.

Wykres 1. Średnia wielkość oddziału przedszkolnego w szkole dla gmin wiejskich w okolicznych powiatach.....	7
Wykres 2. Średnia wielkość szkół podstawowych na wsi w okolicznych powiatach.	8

Ogólny obraz oświaty i finansów.

Wielkość jednostek oświatowych i wielkość oddziałów.

Gmina prowadzi 6 szkół podstawowych z łączną liczbą uczniów wynoszącą 722. Dodatkowo gmina dotuje jedno przedszkole prowadzone przez osobę fizyczną (18 uczniów) oraz niepubliczne przedszkole prowadzone przez stowarzyszenie (290 uczniów). Nietypowym rozwiązaniem jest fakt, że wszystkie dzieci w wieku przedszkolnym są w przedszkolach niepublicznych lub w innych gminach (głównie w mieście).

W podziale na jednostki oświatowe liczba uczniów przedstawia się następująco:

Tabela 1. Szkoły i przedszkola w gminie.

Jednostka	Liczba uczniów
Gmina	722
Szkoła podstawowa	722
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	64
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	289
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	61
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	148
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	90
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	70
Osoba fizyczna	18
Przedszkole	18
JĘZYKOWE PRZEDSZKOLE NIEPUBLICZNE FREEDOM	18
Stowarzyszenia	290
Przedszkole	290
NIEPUBLICZNE PRZEDSZKOLE "WYSPA MALUCHA"	290
Suma końcowa	1030

Średnia liczba uczniów szkół podstawowych wynosiła 120. Gmina prowadzi trzy bardzo małe szkoły o liczbie uczniów od 61 do 70. Czwarta szkoła jest również mała i liczy 90 uczniów.

W zakresie średniej liczby uczniów klas I-VIII na oddział, średnio oddziały klasowe liczą 13,1 uczniów. Najmniejszą wartość ma szkoła w Opokach (7,6 uczniów na oddział), następnie szkoła w Przybranowie (8,8) uczniów na oddział, następnie szkoła w Ostrowąsie (9,1),

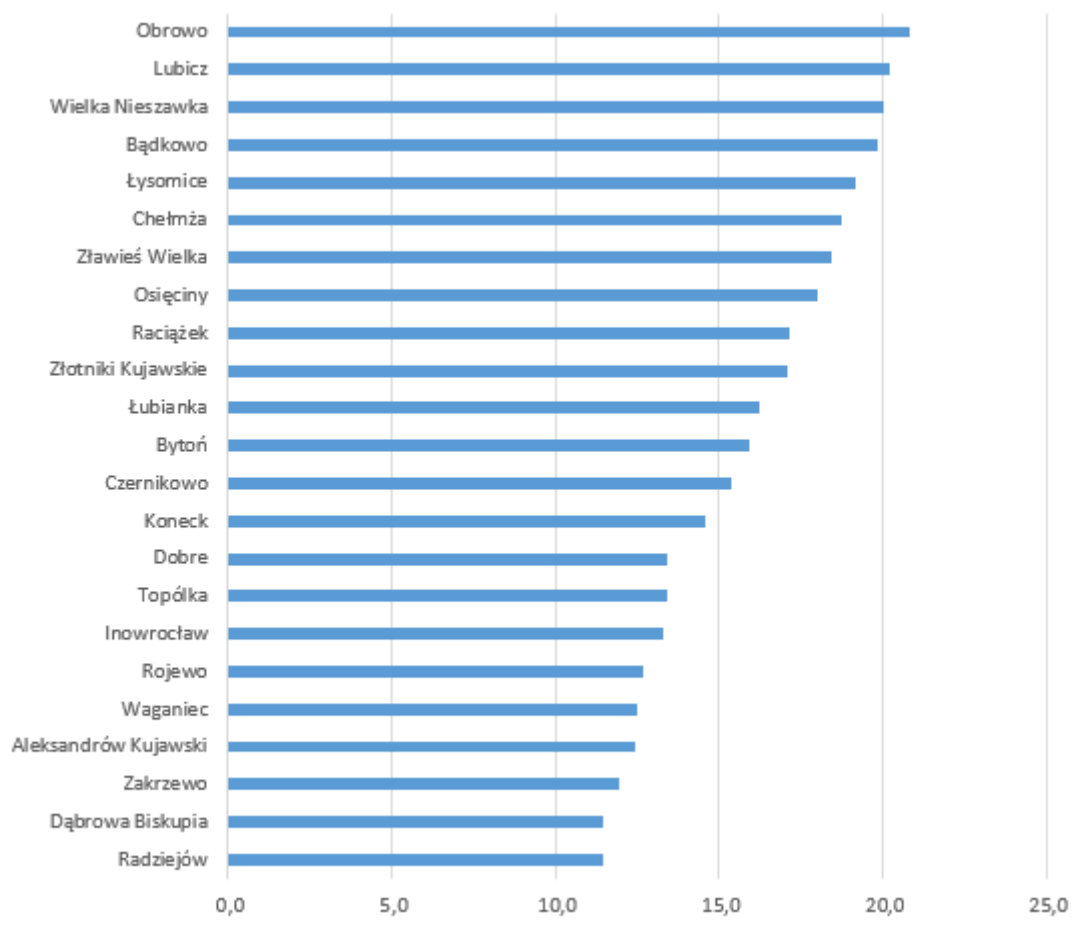
w Wołuszewie (11,3). Wielkości te są poniżej średniej dla szkół podstawowych na wsi, która wynosi ok. 15. Szkoły te objęte są dodatkowo wagami P3 i P4 subwencji oświatowej. Szkoła w Służewie ma średnią liczbę uczniów w oddziale wynoszącą 18,1. Szkoła ta liczy 148 uczniów. Jako ciekawostkę należy podnieść, że gdyby szkoła liczyła o 4 uczniów mniej (144) to byłaby objęta wagą P3, co dałoby dodatkowe środki dla gminy w wysokości 544 tys. zł. Poniżej zestawienie uczniów klas I-VIII wg klas.

Tabela 2. Liczba uczniów wg klas na 30 IX 2024 r..

Jednostka	Klasy I-VIII	klasa I	klasa II	klasa III	klasa IV	klasa V	klasa VI	klasa VII	klasa VIII
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	61	8	8	13	5	7	8	9	3
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	64	12	11	5	9	12	8	7	0
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	70	12	5	5	11	10	12	7	8
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	90	13	12	17	10	5	10	13	10
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	290	51	37	27	51	31	32	32	29
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	148	19	18	16	20	20	25	21	9
Suma końcowa	723	115	91	83	106	85	95	89	59

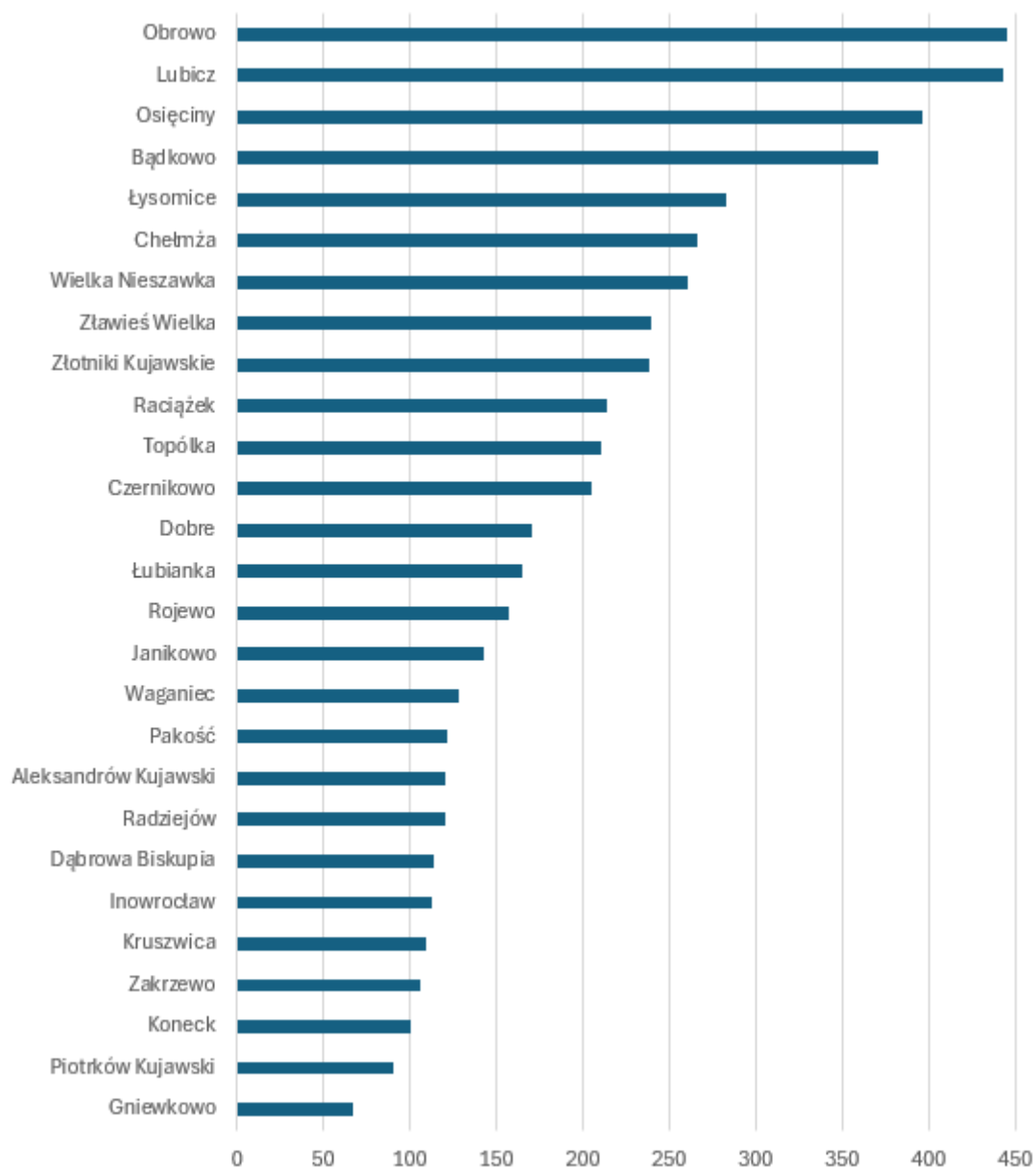
Na tle gmin wiejskich powiatów aleksandrowskiego, inowrocławskiego, toruńskiego i radziejowskiego, w 2023 r., średnia liczba uczniów w oddziale klasowym w szkołach jest jedną z najmniejszych.

Wykres 1. Średnia wielkość oddziału przedszkolnego w szkole dla gmin wiejskich w okolicznych powiatach.

Średnia wielkość szkół podstawowych na wsi w okolicznych powiatach, jest również o wiele wyższa od gminy Aleksandrów Kujawski. W istocie niewiele jest gmin, w których szkoły są mniejsze.

Wykres 2. Średnia wielkość szkół podstawowych na wsi w okolicznych powiatach.

Na podstawie dostępnych danych należy stwierdzić, że w gmina Aleksandrów Kujawski prowadzi szkoły o małej liczbie uczniów. Prowadzenie tak małych szkół jest możliwe wyłącznie jeśli gmina wprowadzi znaczące oszczędności w tych szkołach. Oszczędności te niestety muszą odbić się na ofercie edukacyjnej i wychowawczej dla uczniów. Alternatywą jest zmiana sieci szkolnej.

Finansowanie oświaty w porównaniu z innymi gminami.

W całej Polsce rośnie od lat udział dochodów własnych, które muszą finansować oświatę. Warto porównać wydatki oświatowe w całej gminie do subwencji oświatowej, dotacji przedszkolnej, podręcznikowej, wpłat rodziców i innych gmin za przedszkola, i porównać je do innych gmin wiejskich w województwie. W 2023 r. gminy wiejskie województwa otrzymały subwencję oświatową, dotację przedszkolną, podręcznikową oraz osiągnęły dochody z tytułu wpłat rodziców (par. 066 i 067) i innych gmin w placówkach wychowania przedszkolnego w wysokości 792 mln zł. W tym samym roku oświatowe wydatki bieżące finansowane ze środków krajowych bez wydatków na uczniów z Ukrainy wyniosły 1 304 mln zł. Gminy dofinansowały zatem oświatę środkami własnymi w wysokości 512 mln zł, co stanowiło 65% wskazanych wyżej dochodów. Poniżej zestawienie dla wszystkich gmin.

Tabela 3. Dochody i wydatki oświatowe w 2023 r.

Gmina	Wydatki	Dochody z budżetu państwa, innych gmin i rodziców	Środki własne	% udział własnych do dochodów
BONIEWO	4 193 617	3 757 588	436 029	12%
BOBROWO	12 759 099	9 998 400	2 760 699	28%
CHOCEŃ	12 687 704	9 854 012	2 833 692	29%
BARUCHOWO	4 986 585	3 861 019	1 125 566	29%
CEKCYN	13 504 186	10 393 814	3 110 372	30%
SICIENKO	19 457 729	14 262 770	5 194 959	36%
DĄBROWA	9 588 091	7 008 498	2 579 593	37%
BUKOWIEC	11 551 126	8 418 046	3 133 080	37%
KONECK	5 985 210	4 344 706	1 640 504	38%
KĘSOWO	8 242 660	5 955 000	2 287 660	38%
BRZOSIE	7 616 308	5 477 600	2 138 707	39%
UNISŁAW	16 163 364	11 498 686	4 664 679	41%
CZERNIKOWO	26 297 496	18 671 536	7 625 960	41%
ZBICZNO	8 732 152	6 108 631	2 623 521	43%
PŁUŻNICA	7 974 027	5 503 052	2 470 975	45%
CHROSTKOWO	4 257 826	2 919 208	1 338 619	46%
WŁOCŁAWEK	21 338 194	14 478 988	6 859 206	47%
GOSTYCYN	10 016 174	6 786 183	3 229 991	48%
BRZUZE	9 690 201	6 482 638	3 207 563	49%
DRZYCIM	11 215 708	7 459 624	3 756 084	50%
OBROWO	42 357 212	27 833 208	14 524 004	52%
SOŚNO	10 921 673	7 128 365	3 793 308	53%
DOBRE	8 962 114	5 836 584	3 125 530	54%
LUBIEWO	13 808 885	8 990 181	4 818 705	54%

ŚWIEKATOWO	6 160 165	4 002 732	2 157 432	54%
KIJEWO KRÓLEWSKIE	9 739 231	6 315 547	3 423 684	54%
SADKI	13 228 282	8 556 240	4 672 042	55%
GRUTA	11 849 691	7 642 081	4 207 610	55%
CHEŁMNO	12 202 467	7 850 833	4 351 634	55%
ŚLIWICE	12 558 383	7 984 941	4 573 442	57%
OSIĘCINY	15 060 224	9 502 685	5 557 539	58%
JEZIORA WIELKIE	6 627 630	4 181 654	2 445 976	58%
BRODNICA	15 299 496	9 591 978	5 707 517	60%
RYPIN	16 343 381	10 217 983	6 125 398	60%
TŁUCHOWO	10 258 989	6 411 222	3 847 768	60%
ŁUBIANKA	16 838 874	10 486 012	6 352 861	61%
DOBRCZ	29 260 922	18 199 175	11 061 747	61%
ZŁOTNIKI KUJAWSKIE	18 140 657	11 262 143	6 878 515	61%
LISEWO	9 141 516	5 642 146	3 499 369	62%
ROGOWO	15 212 649	9 387 320	5 825 330	62%
ŁYSOMICE	22 975 214	14 133 692	8 841 522	63%
PAPOWO BISKUPIE	7 678 799	4 715 677	2 963 122	63%
WIELGIE	16 241 819	9 971 989	6 269 829	63%
GOLUB-DOBRZYŃ	19 629 971	12 042 221	7 587 751	63%
LUBICZ	43 920 725	26 854 857	17 065 867	64%
ZBÓJNO	9 633 153	5 855 607	3 777 545	65%
KIKÓŁ	14 999 729	9 047 620	5 952 109	66%
BOBROWNIKI	6 187 453	3 729 586	2 457 867	66%
DĘBOWA ŁĄKA	6 686 975	4 021 931	2 665 044	66%
BĄDKOWO	7 817 703	4 696 901	3 120 802	66%
GRUDZIĄDZ	27 146 354	16 259 544	10 886 809	67%
BYTOŃ	5 434 682	3 240 080	2 194 602	68%
LIPNO	23 336 846	13 862 727	9 474 119	68%
JEŻEWO	16 679 802	9 878 952	6 800 850	69%
DRAGACZ	15 113 130	8 946 971	6 166 160	69%
BARTNICZKA	8 323 153	4 918 608	3 404 545	69%
ROGÓŻNO	6 950 674	4 087 354	2 863 320	70%
KSIĄŻKI	6 518 029	3 827 297	2 690 732	70%
SKRWILNO	11 765 591	6 840 224	4 925 367	72%
WĄPIELSK	8 118 163	4 715 950	3 402 214	72%
ŚWIECIE NAD OSĄ	9 595 160	5 521 224	4 073 937	74%
LNIANO	8 725 573	5 019 500	3 706 073	74%
ZŁAWIEŚ WIELKA	35 067 365	20 153 675	14 913 689	74%
OSIE	11 984 694	6 852 173	5 132 521	75%
OSIELSKO	42 599 642	24 343 406	18 256 236	75%
RYŃSK	16 014 454	9 117 148	6 897 306	76%
KOWAL	8 508 895	4 813 044	3 695 852	77%
CHEŁMŻA	15 170 659	8 544 301	6 626 357	78%
WIELKA NIESZAWKA	13 077 295	7 338 364	5 738 932	78%
GĄSAWA	10 044 066	5 632 844	4 411 222	78%

ZAKRZEWO	9 140 187	5 121 950	4 018 236	78%
DĄBROWA BISKUPIA	12 748 404	7 139 582	5 608 822	79%
TOPÓLKA	9 843 174	5 486 094	4 357 080	79%
RADOMIN	7 980 777	4 411 030	3 569 747	81%
BIAŁE BŁOTA	75 329 423	40 792 400	34 537 023	85%
STOLNO	8 401 381	4 516 363	3 885 019	86%
CIECHOCIN	7 117 175	3 824 317	3 292 858	86%
WAGANIEC	10 197 697	5 448 138	4 749 560	87%
ŚWIEDZIEBNA	10 299 421	5 492 188	4 807 232	88%
WARLUBIE	14 140 451	7 523 797	6 616 654	88%
FABIANKI	19 229 073	10 193 071	9 036 002	89%
OSIEK	8 370 836	4 434 163	3 936 673	89%
ROGOWO	10 663 477	5 631 954	5 031 522	89%
NOWA WIEŚ WIELKA	28 196 810	14 842 392	13 354 418	90%
DĄBROWA CHEŁMIŃSKA	20 528 618	10 732 866	9 795 752	91%
ROJEWO	9 641 765	5 035 015	4 606 750	91%
ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	20 400 131	10 634 170	9 765 960	92%
RACIĄŻEK	6 404 972	3 219 555	3 185 417	99%
LUBANIE	9 192 909	4 467 518	4 725 391	106%
INOWROCŁAW	22 311 847	10 653 744	11 658 103	109%
RADZIEJÓW	7 578 302	3 458 531	4 119 771	119%
RAZEM	1 303 892 496	792 305 335	511 587 161	65%

Gmina Aleksandrów Kujawski finansuje oświatę ze środków własnych w wymiarze 92% dochodów oświatowych, co jest wartością znacznie wyższą niż średnia dla gmin wiejskich w województwie (65%). Niewiele gmin w województwie musi ze środków własnych finansować oświatę w wyższej wysokości.

Ponieważ nie wszystkie zadania są subwencionowane, można analogiczne zestawienie pokazać po wyłączeniu rozdziałów 80103, 80104, 80106, 80113, 80153 i 85415 (a więc rozdziałów zasadniczo niesubwencionowanych) i porównać te wydatki wyłącznie do subwencji oświatowej.

Tabela 4. Subwencja oświatowa i wydatki subwencionowane w 2023 r.

Gmina	Wydatki	Subwencja oświatowa	Środki własne	% udział własnych do dochodów
BRODNICA	9 272 909	9 055 228	217 681	2%
BONIEWO	3 772 472	3 626 391	146 081	4%
BOBROWO	9 937 675	9 431 671	506 004	5%
CEKCYN	10 261 354	9 696 744	564 610	6%
CHOCEŃ	10 190 962	9 349 556	841 406	9%
SICIENKO	14 785 882	13 308 186	1 477 696	11%

DĄBROWA	7 573 573	6 694 966	878 607	13%
KIJEWO KRÓLEWSKIE	6 819 342	5 915 443	903 899	15%
BARTNICZKA	5 367 959	4 635 815	732 144	16%
ZBICZNO	6 718 297	5 800 760	917 537	16%
KONECK	4 880 390	4 178 741	701 649	17%
KĘSOWO	6 663 778	5 689 613	974 165	17%
CHEŁMNO	8 859 126	7 481 871	1 377 255	18%
CHROSTKOWO	3 096 945	2 592 121	504 824	19%
OBROWO	30 583 312	25 531 256	5 052 056	20%
UNISŁAW	13 313 549	11 063 829	2 249 720	20%
BARUCHOWO	4 264 251	3 540 617	723 634	20%
DOBRE	6 674 722	5 511 617	1 163 105	21%
GOSTYCYN	7 571 132	6 228 051	1 343 081	22%
PŁUŻNICA	6 188 741	5 076 050	1 112 691	22%
SADKI	9 964 203	8 115 614	1 848 589	23%
BRZOZIE	6 418 017	5 219 855	1 198 162	23%
BUKOWIEC	9 842 156	7 958 981	1 883 175	24%
CZERNIKOWO	22 255 980	17 802 757	4 453 223	25%
SOŚNO	8 345 141	6 669 774	1 675 367	25%
DRZYMIM	8 873 124	7 009 857	1 863 267	27%
ŁYSOMICE	17 260 369	13 580 286	3 680 083	27%
LUBIEWO	10 824 552	8 460 752	2 363 800	28%
LNIANO	5 995 358	4 677 463	1 317 895	28%
LUBICZ	32 836 432	25 539 690	7 296 742	29%
RYPIN	12 381 619	9 602 129	2 779 490	29%
JEZIORA WIELKIE	5 137 371	3 983 625	1 153 746	29%
WŁOCŁAWEK	18 132 189	13 961 669	4 170 520	30%
OSIĘCINY	11 253 058	8 664 247	2 588 811	30%
BRZUZE	7 961 669	6 100 232	1 861 437	31%
DĘBOWA ŁĄKA	4 928 637	3 744 834	1 183 803	32%
ROGOWO	11 892 734	9 012 848	2 879 886	32%
BOBROWNIKI	4 296 660	3 253 982	1 042 678	32%
GRUTA	9 480 316	7 179 364	2 300 952	32%
ŚLIWICE	9 798 731	7 406 522	2 392 209	32%
TŁUCHOWO	7 989 430	6 035 332	1 954 098	32%
ŁUBIANKA	13 450 654	10 135 172	3 315 482	33%
ŚWIEKATOWO	4 982 430	3 697 004	1 285 426	35%
BĄDKOWO	6 065 615	4 454 898	1 610 717	36%
ZŁOTNIKI KUJAWSKIE	14 150 806	10 386 588	3 764 218	36%
DOBRCZ	23 466 231	17 190 757	6 275 474	37%
ROGÓŻNO	5 239 375	3 830 445	1 408 930	37%
RACIĄŻEK	4 194 209	3 065 444	1 128 765	37%
KOWAL	6 295 781	4 590 358	1 705 423	37%
WIELKA NIESZAWKA	9 375 840	6 816 783	2 559 057	38%
ZŁAWIEŚ WIELKA	26 378 157	19 037 985	7 340 172	39%
JEŻEWO	13 004 968	9 356 222	3 648 746	39%

WIELGIE	13 019 875	9 355 684	3 664 191	39%
BIAŁE BŁOTA	52 601 684	37 741 815	14 859 869	39%
LIPNO	18 227 927	13 078 166	5 149 761	39%
CHEŁMŻA	11 296 524	8 093 133	3 203 391	40%
OSIELSKO	29 891 544	21 321 378	8 570 166	40%
LISEWO	7 556 505	5 376 872	2 179 633	41%
RYŃSK	12 184 874	8 652 964	3 531 910	41%
GOLUB-DOBRZYŃ	15 157 749	10 708 105	4 449 644	42%
PAPOWO BISKUPIE	6 339 756	4 464 428	1 875 328	42%
OSIE	9 064 762	6 361 382	2 703 380	42%
DRAGACZ	11 912 630	8 354 855	3 557 775	43%
BYTOŃ	4 223 417	2 951 417	1 272 000	43%
GRUDZIĄDZ	22 133 171	15 465 433	6 667 738	43%
ZBÓJNO	8 003 339	5 590 076	2 413 263	43%
GĄSAWA	7 693 351	5 271 629	2 421 722	46%
KIKÓŁ	12 286 484	8 403 756	3 882 728	46%
DĄBROWA BISKUPIA	9 851 327	6 710 576	3 140 751	47%
FABIANKI	14 359 390	9 725 601	4 633 789	48%
TOPÓLKA	7 802 860	5 252 650	2 550 210	49%
KSIĄŻKI	5 224 194	3 510 794	1 713 400	49%
ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	15 051 350	10 109 797	4 941 553	49%
CIECHOCIN	5 414 344	3 616 460	1 797 884	50%
SKRWILNO	9 507 866	6 339 427	3 168 439	50%
STOLNO	6 365 879	4 232 878	2 133 001	50%
RADOMIN	5 982 025	3 966 378	2 015 647	51%
DĄBROWA CHEŁMIŃSKA	14 961 375	9 892 858	5 068 517	51%
ZAKRZEWO	7 519 212	4 886 295	2 632 917	54%
RADZIEJÓW	4 748 200	3 073 311	1 674 889	54%
NOWA WIEŚ WIELKA	19 958 669	12 905 233	7 053 436	55%
ROJEWO	7 439 981	4 713 895	2 726 086	58%
WAGANIEC	8 250 825	5 226 850	3 023 975	58%
WĄPIELSK	7 140 082	4 489 245	2 650 837	59%
ŚWIECIE NAD OSĄ	8 358 862	5 200 342	3 158 520	61%
WARLUBIE	11 684 209	7 174 123	4 510 086	63%
ŚWIEDZIEBNIA	8 318 997	5 093 449	3 225 548	63%
INOWROCŁAW	15 020 124	9 157 930	5 862 194	64%
ROGOWO	8 720 248	5 277 163	3 443 085	65%
LUBANIE	6 750 599	4 068 452	2 682 147	66%
OSIEK	7 177 709	4 291 580	2 886 129	67%
RAZEM	996 470 103	741 056 375	255 413 728	34%

Sytuacja gminy po wyłączeniu rozdziałów niesubwencionowanych (co do zasady) jest podobna. Gminy wiejskie średnio finansują z dochodów własnych równowartością 34% wartości subwencji, natomiast gmina Aleksandrów Kujawski 49%.

Udział wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń w ogóle wydatków bieżących bez dotacji udzielanych przez gminę, wyniósł w 2023 r. 72%. Średnio dla gmin wiejskich w województwie udział ten wynosił 76%. Może to sugerować możliwości oszczędności w wydatkach rzeczowych.

Udział wynagrodzeń administracji i obsługi w ogóle wynagrodzeń wyniósł w gminie 21%, a w całym województwie, w zakresie gmin wiejskich wynosił on 23%. Był więc na typowym poziomie.

To co jest nietypowe, to udział dotacji oświatowych w ogóle wydatków bieżących. Na 92 gmin wiejskich w województwie, 51 nie przekazuje dotacji dla szkół czy przedszkoli niesamorządowych. W ramach tych gmin, które przekazywały dotacje, gmina Aleksandrów Kujawski, z wartością 18% dotacji w wydatkach bieżących, jest jedną z gmin o największym udziale sektora niesamorządowego. Gmina dotuje 2 niepubliczne przedszkola.

Tabela 5. Udział dotacji oświatowych w wydatkach bieżących gmin wiejskich w województwie.

Gmina	Udział dotacji oświatowych w wydatkach bieżących
RADOMIN	1%
DĄBROWA CHEŁMIŃSKA	1%
SICIENKO	1%
NOWA WIEŚ WIELKA	1%
CHEŁMŻA	2%
CZERNIKOWO	2%
BARTNICZKA	2%
BOBROWNIKI	3%
LUBIEWO	4%
OBROWO	4%
ZŁOTNIKI KUJAWSKIE	5%
ŁYSOMICE	5%
GOLUB-DOBRZYŃ	5%
WIELGIE	6%
RYPIN	6%
ZŁAWIEŚ WIELKA	7%
KĘSOWO	8%
ŁUBIANKA	8%
DOBRCZ	8%
BRODNICA	9%
KIJEWO KRÓLEWSKIE	11%
FABIANKI	11%
CHOCEŃ	11%
LUBICZ	12%

SADKI	13%
RYŃSK	13%
DRZYCIM	13%
ROGOWO	14%
GRUDZIĄDZ	15%
DĄBROWA	16%
UNISŁAW	17%
OSIELSKO	17%
ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	18%
KIKÓŁ	18%
KONECK	19%
BIAŁE BŁOTA	19%
ZAKRZEWO	20%
OSIĘCINY	31%
KOWAL	38%
WŁOCŁAWEK	40%
Średnia dla województwa	7,0%

Szczegółowa analiza wg jednostek

Wydatki bieżące bez środków UE i wydatków na uczniów z Ukrainy w 2023 r. wyniosły w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez gminę 13 805 tys. zł. Wydatki te przyporządkowano poszczególnym jednostkom wg sprawozdań Rb28s na koniec grudnia.

Tabela 6. Wydatki wg rozdziałów w jednostkach oświatowych gminy za 2023 r (w tys. zł).

Jednostka / rozdział	80101	80107	80146	80150	Razem
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	1 797	38	6	5	1 846
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	1 457	51	7	6	1 521
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBAŁA" W PRZYBRANOWIE	1 785	38	7	15	1 844
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	1 721	29	8	3	1 761
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	3 633	116	18	223	3 990
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	2 632	132	11	67	2 842
Razem	13 024	403	58	320	13 805

Pominięto wydatki na uczniów z Ukrainy finansowane z Funduszu Pomocy oraz wydatki na podręczniki finansowane z dotacji celowej.

Za rok 2023 naliczona subwencja oświatowa na jednostki prowadzone przez gminę wyniosła 9 069 tys. zł. W podziale na poszczególne szkoły subwencja i dotacja przedszkolna przedstawia się następująco:

Tabela 7. Subwencja oświatowa na szkoły na 2023 r. (w tys. zł)

Jednostka	Subwencja
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	981
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	893
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBAŁA" W PRZYBRANOWIE	1 149
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	1 274

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	3 007
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	1 765
Razem	9 069

Gmina w 2023 r. musiała pokryć wydatki bieżące oświatowe szkół ze środków innych niż subwencja oświatowa (głównie z dochodów własnych) w kwocie 4 737 tys. zł. Stanowiło to 52% przekazanej subwencji. Powyższe wyliczenia dotyczą jednostek prowadzonych przez gminę.

Poniżej szczegółowe wyliczenia dla 2023 r. wydatków dla każdej z jednostek w porównaniu do otrzymanej subwencji.

Tabela 8. Dochody, wydatki i środki własne w podziale na jednostki w 2023 r.

Jednostka	Wydatki	Subwencja oświatowa	Środki własne	Środki własne jako % subwencji
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	1 846	981	866	88%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	1 521	893	628	70%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	1 844	1 149	695	60%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	1 761	1 274	486	38%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	3 990	3 007	984	33%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	2 842	1 765	1 078	61%
Razem	13 805	9 069	4 737	52%

Najwięcej środków własnych w ujęciu nominalnym, gmina musiała przeznaczyć na szkołę w Służewie. W ujęciu procentowym, środki własne gminy stanowiły 61% przekazanej na tę szkołę subwencji. Jest to druga co do wielkości szkoła w gminie.

Procentowo najmniej środków własnych gmina przekazała do szkoły w Stawkach (33%). Jest to jednocześnie największa szkoła w gminie. W ujęciu nominalnym było to 984 tys. zł.

Procentowo najwięcej (88%) wynosił udział środków własnych w Opokach. Było to 866 tys. zł. Jest to jednocześnie szkoła najmniejsza. Porównywalna co do wielkości, również mała szkoła w Ostrowąsiej, wymagała wsparcia w wysokości 70% subwencji (628 tys. zł).

Niewielka szkoła w Wołuszewie wymagała wsparcia na poziomie 38% subwencji (486 tys. zł).

Szkoła w Przybranowie, również mała, była dofinansowana środkami własnymi w wysokości 60% subwencji.

Średnio gmina finansowała szkoły z dochodów własnych równowartością 52% subwencji.

Zaprezentowane wyżej dane pokazują łączną subwencję naliczoną na jednostki (bez wagi na zadania pozaszkolne która jednak jest symboliczna). Bardziej miarodajne będzie porównanie szkół w zakresie podstawowego kształcenia w klasach I-VIII, a więc bez finansowania orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego (rozdział 80150).

Najpierw warto zwrócić uwagę na różnicę w całkowitej subwencji i subwencji na zadania podstawowe (bez wag na orzeczenia). Przedstawia się ona następująco:

Tabela 9. Porównanie całkowitej subwencji z subwencją na kształcenie podstawowe w kl. I-VIII.

Jednostka	Subwencja	Subwencja na podstawowe kształcenie w klasach I-VIII	Różnica	%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	981	971	10	99%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	893	867	26	97%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	1 149	1 001	148	87%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	1 274	1 243	31	98%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	3 007	2 659	348	88%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	1 765	1 654	110	94%
Razem	9 069	8 395	673	93%

Powyższe zestawienie pokazuje, że w ramach subwencji oświatowej naliczonej na szkoły, 93% tej subwencji dotyczy kształcenia podstawowego, a 7% to środki naliczone na uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego. W przypadku szkoły w Przybranowie i Stawkach, subwencja na orzeczenia to odpowiednio 13% i 12% łącznej subwencji.

Po dokonaniu stosownego przeliczenia jak wyżej, możemy porównać finansowanie szkół subwencją w zakresie podstawowych wydatków. Taki obraz nie będzie zakłócony przez subwencję na orzeczenia oraz subwencję na wychowanie przedszkolne.

Ostatecznie, subwencja na podstawowe kształcenie w klasach I-VIII (bez wag na orzeczenia) porównana z wydatkami na klasy I-VIII w zakresie kształcenia podstawowego (a więc bez rozdziału 80150) przedstawia się następująco.

Tabela 10. . Subwencja oświatowa bez orzeczeń i wychowania przedszkolnego do wydatków 80101, 80107, 80195, w 2023 r. (Kształcenie podstawowe w kl. I-VIII)

Jednostka	Wydatki	Subwencja na I-VIII	Środki własne	Środki własne jako % subwencji
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	1 841	971	871	90%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	1 515	867	648	75%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	1 830	1 001	828	83%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	1 757	1 243	514	41%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	3 767	2 659	1 109	42%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	2 775	1 654	1 120	68%
Razem	13 485	8 395	5 090	61%

Teraz można zanalizować realne wydatki ponoszone w szkołach do subwencji oświatowej. Niezależne od orzeczeń.

Ogólny obraz się pogorszył. Kształcenie podstawowe gmina musi dofinansowywać kwotą 5 090 tys. zł, czyli 61% naliczonej subwencji bez wag na orzeczenia.

Największą negatywną różnicę widać w szkole w Przybranowie. Podstawowe kształcenie wymaga aż 83% wkładu gminy. Dla największej szkoły, w Stawkach, wskaźnik wzrósł z 33% do 42%.

Z czterech małych szkół, stosunkowo dobrze radzi sobie szkoła w Wołuszewie, wymagająca 41% wkładu gminy. Jest to poziom jak dla największej szkoły.

Analogiczne wyliczenia można przeprowadzić dla 2024 r. na podstawie planu po zmianach na 30 września 2024 r.

Wydatki bieżące bez środków UE i wydatków na uczniów z Ukrainy wg planu po zmianach na 20 września 2024 r. wyniosły w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez gminę

18 031 tys. zł. Wydatki te przyporządkowano poszczególnym jednostkom wg sprawozdań Rb28s na koniec września 2024 r.

Tabela 11. Wydatki wg rozdziałów w jednostkach oświatowych gminy za 2023 r (w tys. zł).

Jednostka / rozdział	80101	80107	80146	80150	85416	Razem
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	2 186	53	9	0	0	2 247
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	2 036	73	8	9	0	2 125
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	2 382	51	10	15	0	2 457
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	2 364	43	9	0	0	2 416
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	5 063	161	21	227	0	5 472
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	3 093	170	12	39	0	3 313
Razem	17 124	549	69	289	0	18 031

Pominięto wydatki na uczniów z Ukrainy finansowane z Funduszu Pomocy oraz wydatki na podręczniki finansowane z dotacji celowej.

Wydatki wg planu po zmianach wzrosły o 4 226 tys. zł w stosunku do 2023 r. Był to wzrost na poziomie 31%. Jest to efekt podwyżek wynagrodzeń dla nauczycieli. Jest on jednak wyższy niż spodziewany. Typowe wzrosty do przedział 25%-28%. Wydatki inne niż wynagrodzenia nauczycieli rosły wolniej. Największy wzrost (40%) zanotowano w szkole w Ostrowąsie. Najmniejszy (17%) w Służewie.

Tabela 12. Wzrost wydatków w 2024 r. w stosunku do 2023 r. w jednostkach oświatowych gminy (w tys. zł).

Jednostka / rozdział	80101	80107	80146	80150	Razem
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	22%	37%	45%	-100%	22%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	40%	43%	12%	36%	40%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	33%	36%	35%	1%	33%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	37%	48%	18%	-100%	37%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	39%	38%	16%	2%	37%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	18%	29%	5%	-43%	17%
Razem	31%	36%	19%	-10%	31%

Za rok 2024 naliczona subwencja oświatowa na jednostki prowadzone przez gminę wyniosła 12 256 tys. zł. Był to wzrost o 35%. W podziale na poszczególne szkoły subwencja przedstawia się następująco:

Tabela 13. Subwencja oświatowa na szkoły na 2024 r. (w tys. zł)

Jednostka / rozdział	Subwencja
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	1 365
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	1 382
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	1 339
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	1 794
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	4 047
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	2 329
Razem	12 256

Gmina w 2024 r. będzie musiała pokryć wydatki bieżące oświatowe szkół ze środków innych niż subwencja oświatowa (głównie z dochodów własnych) w kwocie 5 775 tys. zł. Stanowić to będzie 47% przekazanej subwencji (w 2023 r. było to 52%).

Poniżej szczegółowe wyliczenia dla 2024 r. wydatków dla każdej z jednostek w porównaniu do otrzymanej subwencji.

Tabela 14. Dochody, wydatki i środki własne w podziale na jednostki w 2024 r.

Jednostka	Wydatki	Subwencja oświatowa	Środki własne	Środki własne jako % subwencji
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	2 247	1 365	882	65%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	2 125	1 382	743	54%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	2 457	1 339	1 119	84%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	2 416	1 794	622	35%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	5 472	4 047	1 425	35%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	3 313	2 329	984	42%
Razem	18 031	12 256	5 775	47%

Najwięcej środków własnych w ujęciu nominalnym, gmina musiała przeznaczyć na szkołę w Stawkach (1 4047 tys. zł). Było to 35% naliczonej na tę szkołę subwencji. Wynik podobny (niewiele gorszy) jak w 2023 r.

Polepszą się wskaźniki szkoły w Opokach. Środki własne (o ile rok zakończy się tak jak plan po zmianach na koniec września) będą nominalnie podobne jak w 2023 r., a procentowo będzie to 65% naliczonej subwencji na szkołę (w 2023 r. było to 88%).

Podobne polepszenie się wskaźników można zaobserwować w szkole w Ostrowąsie.

Szkoła w Przybranowie natomiast pogorszyła wskaźniki finansowe. W 2024 r. gmina będzie musiała dofinansować tę szkołę ze środków własnych w wysokości 1 119 tys. zł, co będzie stanowić 84% przekazanej na szkołę subwencji. W zeszłym roku było to 60%.

Szkoła w Służewie będzie finansować się w 2024 r. korzystniej niż w 2023 r. Środki własne gminy wyniosą mniej niż w 2023 r. Procentowo będzie to 42% naliczonej na tę szkołę subwencji. W 2023 r. było to 61%.

Zaprezentowane wyżej dane pokazują łączną subwencję naliczoną na jednostki (bez wagi na zadania pozaszkolne która jednak jest symboliczna). Bardziej miarodajne będzie porównanie szkół w zakresie podstawowego kształcenia w klasach I-VIII, a więc bez finansowania orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego (rozdział 80150).

Najpierw warto zwrócić uwagę na różnicę w całkowitej subwencji i subwencji na zadania podstawowe (bez wag na orzeczenia). Przedstawia się ona następująco:

Tabela 15. Porównanie całkowitej subwencji z subwencją na kształcenie podstawowe w kl. I-VIII dla 2024 r.

Jednostka	Subwencja	Subwencja na podstawowe kształcenie w klasach I-VIII	Różnica	%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	1 365	1 365	0	100%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	1 382	1 258	124	91%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	1 339	1 236	103	92%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	1 794	1 766	27	98%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	4 047	3 600	447	89%

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	2 329	2 248	81	97%
Razem	12 256	11 473	782	94%

Powyższe zestawienie pokazuje, że w ramach subwencji oświatowej naliczonej na szkoły, 94% tej subwencji dotyczy kształcenia podstawowego, a 6% to środki naliczone na uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego. W przypadku szkoły w Stawkach subwencja na orzeczenia to 11% łącznej subwencji. Szkoła w Opokach nie miała uczniów z orzeczeniem na 20 września 2023 r.

Po dokonaniu stosownego przeliczenia jak wyżej, możemy porównać finansowanie szkół subwencją w zakresie podstawowych wydatków. Taki obraz nie będzie zakłócony przez subwencję na orzeczenia oraz subwencję na wychowanie przedszkolne.

Ostatecznie, subwencja na podstawowe kształcenie w klasach I-VIII (bez wag na orzeczenia) porównana z wydatkami na klasy I-VIII w zakresie kształcenia podstawowego (a więc bez rozdziału 80150) przedstawia się następująco.

Tabela 16. Subwencja oświatowa bez orzeczeń i wychowania przedszkolnego do wydatków 80101, 80107, 80195, w 2024 r. (Kształcenie podstawowe w kl. I-VIII)

Jednostka	Wydatki	Subwencja na I-VIII	Środki własne	Środki własne jako % subwencji i dotacji
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	2 247	1 365	882	65%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	2 116	1 258	858	68%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	2 443	1 236	1 207	98%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	2 416	1 766	650	37%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	5 245	3 600	1 645	46%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	3 275	2 248	1 027	46%
Razem	17 742	11 473	6 268	55%

Teraz można zanalizować realne wydatki ponoszone w szkołach do subwencji oświatowej. Niezależne od orzeczeń.

Ogólny obraz się pogorszył. Kształcenie podstawowe gmina musi dofinansowywać kwotą 6 268 tys. zł, czyli 55% naliczonej subwencji bez wag na orzeczenia.

Największą negatywną różnicę widać w szkole w Stawkach. Podstawowe kształcenie wymaga 46% wkładu gminy. W przypadku szkoły w Ostrowąsie, gdyby nie orzeczenia, gmina musiałaby dofinansować szkołę ze środków własnych w wysokości 68% subwencji bez orzeczeń.

W Przybranowie, od odliczeniu efektu orzeczeń, okazuje się, że na podstawowe kształcenia należy przeznaczyć dodatkowo 98% naliczonej subwencji bez orzeczeń.

Realizacja art. 8 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych (kształcenie specjalne)

Na przykładzie 2023 r. można porównać wysokość subwencji na orzeczenia w szkołach do wydatków w rozdziale 80150 (specjalna organizacja nauki i metod pracy).

Tabela 17. Wydatki w rozdziale 80150, a dodatkowa subwencja na orzeczenia w 2023 r.

Jednostka	Wydatki na orzeczenia	Subwencja na orzeczenia	Środki własne	Środki własne jako % subwencji
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	5	10	-5	-48%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	6	26	-20	-76%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	15	148	-133	-90%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	3	31	-28	-89%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	223	348	-125	-36%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	67	110	-43	-39%
Razem	320	673	-353	-52%

W 2023 r. gmina nie wykorzystwała w pełni dodatkowych środków wynikających z wag na orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Wydatki wykonane w rozdziale 80150 wyniosły 320 tys. zł. Subwencja na kształcenie specjalne wyniosła 673 tys. zł. Wydatki były mniejsze o 353 tys. zł. Na marginesie należy podnieść, że art. 8 ustawy nie nakazuje przeznaczania środków zgodnie z naliczeniem subwencyjnym na poziomie każdej ze szkół. Różnice między szkołami nie mają zatem znaczenia. Liczy się suma na poziomie gminy.

W 2024 r. problem wystąpi ponownie.

Tabela 18. Wydatki w rozdziale 80150, a dodatkowa subwencja na orzeczenia w 2024 r.

Jednostka	Wydatki na orzeczenia	Subwencja na orzeczenia	Środki własne	Środki własne jako % subwencji
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	0	0	0	
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	9	124	-115	-93%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	15	103	-88	-86%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	0	27	-27	-100%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARIII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	227	447	-220	-49%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	39	81	-43	-52%
Razem	289	782	-493	-63%

Subwencja a nauczyciele

Subwencja oświatowa jest naliczana na uczniów oraz niektóre cechy uczniów i szkół wyrażone w wagach algorytmu podziału subwencji. Liczba nauczycieli bezpośrednio nie wpływa na wysokość subwencji. Etaty nauczycieli oraz stopnie ich awansu wpływają na wysokość subwencji poprzez jej korygowanie (również w dół) tak aby koszt przeciętnego etatu nauczyciela nie był zależny od stopnia awansu. Własność tę reguluje wzór na $W_{a,i}$, a w konsekwencji wskaźnik D_i , co oznacza zmianę subwencji dla gminy. Własność taka zachodzi dla szkół. W przypadku przedszkoli jest ona znacznie słabsza.

W przypadku zatrudnienia nauczyciela początkującego, wysokość subwencji oświatowej dla gminy Aleksandrów Kujawski zmniejsza się o 24 tys. zł. Koszt takiego nauczyciela licząc wg średnich wynagrodzeń z Karty Nauczyciela (wraz z pochodnymi, odpisami i wiejskim) to ok 104 tys. zł. Realny koszt, po uwzględnieniu spadku subwencji to jednak 129 tys. zł.

W przypadku zatrudnienia nauczyciela mianowanego, wysokość subwencji oświatowej dla gminy zmniejsza się o 10 tys. zł. Koszt takiego nauczyciela licząc wg średnich wynagrodzeń z Karty Nauczyciela (wraz z pochodnymi, odpisami i wiejskim) to ok 121 tys. zł. Realny koszt, po uwzględnieniu spadku subwencji to jednak 132 tys. zł.

W przypadku zatrudnienia nauczyciela dyplomowanego, wysokość subwencji oświatowej dla gminy zwiększa się o 16 tys. zł. Koszt takiego nauczyciela licząc wg średnich wynagrodzeń z Karty Nauczyciela (wraz z pochodnymi, odpisami i wiejskim) to ok 153 tys. zł. Realny koszt, po uwzględnieniu spadku subwencji to jednak 137 tys. zł.

Mechanizmy subwencyjne zapewniają, że koszt etatu w szkole w małym stopniu zależy od awansu. W gminie Aleksandrów Kujawski, nauczyciel początkujący w szkole jest niewiele tańszy od dyplomowanego.

W przypadku nauczyciela oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, nauczyciel początkujący, z uwzględnieniem efektu zmiany subwencji, jest tańszy o ok 37 tys. zł (rocznie) od dyplomowanego.

Przy okazji omawiania wskaźnika $W_{a,i}$, warto zauważyć, że reguluje on również wysokość środków subwencyjnych na dodatek wiejski. W gminie Aleksandrów Kujawski, środki te na 2024 r. wynoszą 1 079 691 zł.

Koszt nauczyciela w gminie Aleksandrów Kujawski.

Do dalszych analiz zostanie obliczony przeciętny koszt nauczyciela w gminie liczony wg niezbędnych do poniesienia wydatków, w szczególności uwzględniających konieczność uzyskiwania średnich wynagrodzeń nauczycieli określonych w art. 30 ust. 3 KN, dodatku wiejskiego, pochodnych od wynagrodzeń, odpisu na doskonalenie oraz odpisu na ZFŚS. Koszty zostały oparte o dane dla nauczycieli subwencionowanych.

Przeciętne wynagrodzenie średnie w gminie wynosi:

Tabela 19. Przeciętne wynagrodzeni nauczyciela w gminie wg art. 30 ust. 3 KN

Stopień awansu	Średnie miesięczne wynagrodzenia brutto zgodnie z art. 30 ust. 3 KN	Odsetek nauczycieli subwencionowanych wg stopnia awansu	Średnie wynagrodzenie x udział w etatach
Początkujący	6 354,58	17,0%	1 079
Mianowany	7 453,47	35,6%	2 652
Dyplomowany	9 523,88	47,4%	4 518
Przeciętne średnie wynagrodzenie brutto miesięcznie			8 249
Przeciętne średnie wynagrodzenie z pochodnymi i wiejskim rocznie			133 688

Przeciętne średnie miesięczne wynagrodzenie brutto wynosi 8 249 zł. Po doliczeniu do średnich wynagrodzeń dodatku wiejskiego, pochodnych pracodawcy (19,64%), odpisu na doskonalenie zawodowe nauczycieli (0,8% od wynagrodzeń brutto), PPK (0,5%, gdyż założono, że w gminie 1/3 pracowników przystąpiło do PPK) oraz odpisu na ZFŚS, mamy roczny koszt nauczyciela na poziomie 134 tys. zł.

Znając wartość rocznego kosztu etatu można wyliczyć koszt 1 godziny nauczyciela realizowanej raz w tygodniu przez cały rok szkolny w zależności od wartości pensum.

Tabela 20. Roczny koszt 1 godziny zajęć prowadzonej raz w tygodniu .

Pensum	Średni koszt 1 godziny tygodniowo
18	6,7
22	5,6
25	5,0
26	4,8
30	4,2

Jest to bardzo wygodna statystyka do szybkiej analizy kosztów zadań oświatowych realizowanych przez nauczycieli. Dla przykładu, szybko można obliczyć, że zwiększenie godzin biblioteki szkolnej o 1 godzinę w całym roku, spowoduje (średnio) wzrost rocznych kosztów o 4,2 tys. zł, a godziny tablicowej o 6,7 tys. zł. Przy wyliczeniach założono, że 2 godziny ponadwymiarowe są wystarczające do osiągnięcia średnich wynagrodzeń.

Analiza arkuszy organizacji

Szkoła Podstawowa w Służewie

Uwagi ogólne

W szkole uczy się 153 uczniów w 8 oddziałach (średnio 19,1 na oddział).

Kształcenie specjalne

12 godzin zajęć rewalidacyjnych i 18 godziny nauczyciela współorganizującego. Łącznie 30 godzin. Brak uwag.

Zajęcia w ramach puli do dyspozycji organu prowadzącego

2 godziny. Dodatkowe zajęcia edukacyjne. Organ prowadzący ma pełną swobodę w przydzielaniu lub nie przydzielaniu tych zajęć.

Podziały na grupy

Zgodnie z przepisami. Brak możliwości oszczędności.

Klasy łączone

Brak.

Możliwość łączeń:

Brak.

Biblioteka

23 godziny. Typowa wartość dla tej wielkości szkoły to 15 godzin.

Zajęcia świetlicowe

39 godzin. Po uwzględnieniu Aneksu nr 1. Łącznie 1,5 etatu.

Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej oprócz specjalistów

Po uwzględnieniu Aneksu nr 1.

13 godzin dydaktyczno-wyrównawczych.

9 godzin korekcyjno-kompensacyjnych.

1 godzina zajęć rozwijających uzdolnienia.

1 godzina zajęć rozwijających umiejętności uczenia się.

Łącznie 24 godziny. Średnio 3 godziny na oddział klasowy. Wartość wyższa niż przeciętnie w tej wielkości szkołach. Środki z wagi na pomoc psychologiczno-pedagogiczną w 2024 r. finansują ok. 7 godzin. Dla 2025 r. będzie to ok. 14 godzin.

Specjaliści

Ustawowe minimum od IX 2024 r. to 2 etaty.

Stanowisko	Godziny	Etat	Minimum ustawowe
Psycholog	11	0,500	0,500
Pedagog specjalny	11	0,500	0,500
Pedagog	22	1,000	
Logopeda	12	0,545	
Terapeuta pedagogiczny		0,000	
łącznie	56	2,545	2,000

Psycholog po Aneksie nr 1 wycofany i czeka na zgodę Kuratora Oświaty.

Jeśli zajęcia logopedyczne prowadzi logopeda ze stanowiska logopedy (a tak się wydaje), to godziny logopedy liczą się do standaryzacji. W takiej sytuacji możliwe jest zmniejszenie wymiaru pedagoga do 0,5 w przyszłości (lub logopedy).

Oddział przedszkolny w szkole.

Brak.

Potencjalne oszczędności.

Wdrożenie wskazanych rozwiązań oszczędnościowych może przynieść kwotę ok. 200 tys. zł. Pełne oszczędności możliwe w 2026 r. Częściowe w 2025 r.

W przekazanej dokumentacji jest adnotacja o planowanym utworzeniu etatu wicedyrektora. Dla szkoły liczącej 8 oddziałów jest to decyzja nieuzasadniona ekonomicznie. W publicznej szkole etat wicedyrektora przysługuje od 12 oddziałów.

Szkoła Podstawowa w Opokach.

Uwagi ogólne

W szkole uczy się 61 uczniów w 8 oddziałach (średnio 7,6 na oddział).

Kształcenie specjalne

2 godzin zajęć rewalidacyjnych. Brak uwag.

Zajęcia w ramach puli do dyspozycji organu prowadzącego

Brak.

Podziały na grupy

Brak konieczności.

Klasy łączone

Religia i wf. Łącznie 10 godzin.

Możliwość łączeń:

Religia kl. I z II - 2 godziny.

Muzyka kl. IV z V – 1 godzina.

Plastyka kl. IV z V – 1 godzina.

Historia kl. IV z V – 1 godzina.

Geografia kl. V z VI – 1 godzina.

Biologia kl. V z VI 1 godzina.

Zajęcia techniczne kl. IV z V – 1 godzina.

Łącznie 8 godzin.

Biblioteka

8 godzin. Brak uwag.

Zajęcia świetlicowe

13 godzin. Oszczędnie.

Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej oprócz specjalistów

Po uwzględnieniu Aneksu nr 1.

6 godzin dydaktyczno-wyrównawczych.

2 godziny korekcyjno-kompensacyjne.

Łącznie 8 godzin. Środki z wagi na pomoc psychologiczno-pedagogiczną w 2024 r. finansują ok. 3 godziny. W 2025 r. będzie to ok. 6 godzin.

Specjaliści

Ustawowe minimum od IX 2024 r. to 1,5 etatu.

Stanowisko	Godziny	Etat	Minimum ustawowe
Psycholog	9	0,409	0,375
Pedagog specjalny	9	0,409	0,375
Pedagog	11	0,500	
Logopeda	5	0,227	
Terapeuta pedagogiczny		0,000	
łącznie	34	1,545	1,500

Specjaliści na minimum. Pedagog na wakacie.

Oddział przedszkolny w szkole.

Brak.

Potencjalne oszczędności.

Wdrożenie wskazanych rozwiązań oszczędnościowych może przynieść kwotę ok. 60 tys. zł.

Pełne oszczędności możliwe w 2026 r. Częściowe w 2025 r.

Szkoła Podstawowa w Przybranowie.

Uwagi ogólne

W szkole uczy się 67 uczniów w 8 oddziałach (średnio 8,4 na oddział).

Kształcenie specjalne

2 godzin zajęć rewalidacyjnych 20 godzin nauczyciela współorganizującego. Brak uwag.

Zajęcia w ramach puli do dyspozycji organu prowadzącego

Brak.

Podziały na grupy

Brak konieczności.

Klasy łączone

Brak.

Możliwość łączeń:

Duże możliwości łączenia kl. II z III.

Biblioteka

8 godzin. Brak uwag.

Zajęcia świetlicowe

13 godzin. Oszczędnie.

Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej oprócz specjalistów

Po uwzględnieniu Aneksu nr 1.

7 godzin dydaktyczno-wyrównawczych.

3 godziny korekcyjno-kompensacyjne.

1 godzina zajęć specjalistycznych.

Łącznie 11 godziny. Środki z wagi na pomoc psychologiczno-pedagogiczną w 2024 r. finansują ok. 3 godziny. W 2025 r. będzie to ok. 6 godzin.

Specjaliści

Ustawowe minimum od IX 2024 r. to 1,5 etatu.

Stanowisko	Godziny	Etat	Minimum ustawowe
Psycholog	9	0,409	0,375
Pedagog specjalny	9	0,409	0,375
Pedagog	11	0,500	
Logopeda	7	0,318	
Terapeuta pedagogiczny		0,000	
Łącznie	36	1,636	1,500

Specjaliści praktycznie na minimum. Pedagog na wakacie.

Oddział przedszkolny w szkole.

Brak.

Potencjalne oszczędności.

Główne oszczędności mogły być wygenerowane na połączeniach kl. II z III. Łącznie to 11 uczniów. Niestety w roku szkolnych 2025/2026 nie będzie można połączyć tych klas. Można będzie to zrobić w roku szkolnym 2026/2027 (wtedy będą to klasy IV i V).

W przyszłym roku szkolnym można rozważać połączenie religii, muzyki, plastyki itp.

Zmniejszenie godzin pomocy psychologiczno-pedagogicznej z 11 go 6 godzin może przynieść oszczędności rzędu 30 tys. zł.

Szkoła Podstawowa w Ostrowąsie.

Uwagi ogólne

W szkole uczy się 63 uczniów w 7 oddziałach (średnio 9,0 na oddział).

Kształcenie specjalne

4 godziny zajęć rewalidacyjnych (w tym 2 w ramach etatu pedagoga specjalnego), godzina integracji sensorycznej oraz 43 godziny nauczyciela współorganizującego. Brak uwag.

Zajęcia w ramach puli do dyspozycji organu prowadzącego

Brak.

Podziały na grupy

Brak konieczności.

Klasy łączone

Religia kl. II z III.

Możliwość łączeń:

Duże możliwości łączenia kl. II z III oraz VI z VII.

Biblioteka

8 godzin. Brak uwag.

Zajęcia świetlicowe

13 godzin. Brak uwag.

Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej oprócz specjalistów

2 godziny dydaktyczno-wyrównawcze.

1 godzina korekcyjno-kompensacyjne.

1 godzina zajęć rozwijających uzdolnienia.

Łącznie 4 godziny. Środki z wagi na pomoc psychologiczno-pedagogiczną w 2024 r. finansują ok. 3 godziny. W 2025 r. będzie to ok. 6 godzin.

Specjaliści

Ustawowe minimum od IX 2024 r. to 1,5 etatu.

Stanowisko	Godziny	Etat	Minimum ustawowe
Psycholog	9	0,409	0,375
Pedagog specjalny	9	0,409	0,375
Pedagog	11	0,500	
Logopeda	5	0,227	
Terapeuta pedagogiczny		0,000	
łącznie	34	1,545	1,500

Specjaliści na minimum ustawowym.

Oddział przedszkolny w szkole.

Brak.

Potencjalne oszczędności.

Główne oszczędności mogły być wygenerowane na połączeniach kl. II z III. Łącznie to 16 uczniów. Niestety w roku szkolnych 2025/2026 nie będzie można połączyć tych klas. Można będzie to zrobić w roku szkolnym 2026/2027 (wtedy będą to klasy IV i V).

Również można było połączyć kl. VI z VII. W przyszłym roku to nie będzie możliwe.

W przyszłym roku szkolnym można rozważyć połączenie religii, muzyki, plastyki itp.

Szkoła Podstawowa w Wołuszewie.

Uwagi ogólne

W szkole uczy się 91 uczniów w 8 oddziałach (średnio 11,4 na oddział).

Kształcenie specjalne

2 godziny zajęć rewalidacyjnych oraz 20 godzin nauczyciela współorganizującego. Brak uwag.

Zajęcia w ramach puli do dyspozycji organu prowadzącego

Co najmniej 1 godzina (dodatkowa matematyka dla kl. VII)

Prawdopodobnie jeszcze 2 godziny. Niejasne zapisy w arkuszu co do zajęć przygotowujących do egzaminu kl. VIII.

Podziały na grupy

Brak konieczności.

Klasy łączone

Brak.

Możliwość łączeń:

Duże możliwości łączenia kl. IV z V lub V z VI (łącznie 15 uczniów).

Biblioteka

8 godzin. Oszczędnie.

Zajęcia świetlicowe

13 godzin. Brak uwag.

Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej oprócz specjalistów

6,5 godziny dydaktyczno-wyrównawcze. Brak uwag.

Specjaliści

Ustawowe minimum od IX 2024 r. to 1,5 etatu.

Stanowisko	Godziny	Etat	Minimum ustawowe
Psycholog	9	0,409	0,375
Pedagog specjalny	9	0,409	0,375
Pedagog	9	0,409	
Logopeda	8	0,364	
Terapeuta pedagogiczny	5	0,227	
łącznie	40	1,818	1,500

Specjaliści powyżej minimum. Zaliczono tutaj terapię pedagogiczną w wymiarze 5 godzin realizowaną przez pedagoga specjalnego.

Oddział przedszkolny w szkole.

Brak.

Potencjalne oszczędności.

Główne oszczędności mogły być wygenerowane na połączeniach klasy V (5 uczniów) z klasą IV lub VI.

Szkoła Podstawowa w Stawkach.

Uwagi ogólne

W szkole uczy się 286 uczniów w 16 oddziałach (średnio 17,9 na oddział).

Kształcenie specjalne

14 godzin zajęć rewalidacyjnych oraz 37 godzin nauczyciela współorganizującego. Brak uwag.

Zajęcia w ramach puli do dyspozycji organu prowadzącego

Brak

Podziały na grupy

Po aneksie nr 1 klas IVa i IVb mają podział na j. angielskim i informatyce.

Klasy łączone

Brak.

Możliwość łączeń:

Brak.

Biblioteka

12 godzin. Oszczędnie.

Zajęcia świetlicowe

50 godzin. Brak uwag.

Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej oprócz specjalistów

27 godzin dydaktyczno-wyrównawczych.

11 godzin zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.

1 godzina zajęć rozwijających uzdolnienia.

Łącznie 39 godzin. Średnio 2,4 na oddział klasowy. Stosunkowo duża liczba.

Środki z wagi na pomoc psychologiczno-pedagogiczną w 2024 r. finansują ok. 14 godziny.

W 2025 r. będzie to ok. 28 godzin.

Specjaliści

Ustawowe minimum od IX 2024 r. to 2,2 etatu.

Stanowisko	Godziny	Etat	Minimum ustawowe
Psycholog	13	0,591	0,550
Pedagog specjalny	13	0,591	0,550
Pedagog	22	1,000	
Logopeda	14	0,636	
Terapeuta pedagogiczny		0,000	
łącznie	62	2,818	2,200

Specjaliści powyżej minimum o 0,6 etatu.

Oddział przedszkolny w szkole.

Brak.

Potencjalne oszczędności.

Zmniejszenie wymiaru godzin pomocy psychologiczno-pedagogicznej do 28 godzin oraz etatów specjalistów do ustawowego minimum przyniesie oszczędności rzędu 140 tys. zł.

Nie jest jasny powód podziału na języku angielskim i informatyce w kl. IVa i IVb. W arkuszu jest 24 uczniów. Do wyjaśnienia czy liczba uczniów się zwiększyła.

Administracja i obsługa

Administracja i obsługa

W szkołach zatrudnionych jest 28 etatów administracji i obsługi.

Etaty administracji i obsługi w podziale na stanowiska.

Etykiety wierszy	SP Stawki	SP Wołuszewo	SP Ostrowąs	SP Przybranowo	SP Opoki	SP Służewo	Suma końcowa
konserwator	1						1
sekretarka	1	0,5	0,5	0,5	0,5		3
sprzątaczką	4	2	2	2	2	4	16
woźny	1	1	1	1	1	1	6
sekretarz						1	1
inni						1	1
Suma końcowa	7	3,5	3,5	3,5	3,5	7	28,00

Oby dokonać porównania zatrudnienia pomiędzy jednostkami dokonano przekodowania tych stanowisk wg metody przedstawionej niżej.

Sposób przekodowania stanowisk administracji i obsługi.

Pierwotne stanowisko	Przyjęte stanowisko
intendent	kuchnia
konserwator	konserwator
konserwator maszyn i urządzeń	konserwator
kucharka	kuchnia
pomoc do dzieci	pomoc do dzieci
pomoc kuchenna	kuchnia
pomoc nauczyciela	pomoc nauczyciela
robotnik do prac lekkich	robotnik gospodarczy
robotnik do pracy lekkiej	robotnik gospodarczy
sekretarka	sekretariat
sekretarz	sekretariat
starszy woźny	woźny
woźna	woźny
woźny	woźny
robotnik gospodarczy	robotnik gospodarczy
palacz c.o.	palacz
sprzątaczką	sprzątaczą
sprzątaczą	sprzątaczą
pomoc administracyjna	pracownik administracyjny
sekretarz szkoły	sekretariat
woźna oddziałowa	pomoc nauczyciela
referent	pracownik administracyjny
kucharz	kuchnia
inni	obsługa

Etaty administracji i obsługi po przekodowaniu.

Etykiety wierszy	SP Stawki	SP Wołuszewo	SP Ostrowąs	SP Przybranowo	SP Opoki	SP Służewo	Suma końcowa
konserwator	1						1
sekretarka	1	0,5	0,5	0,5	0,5		3
sprzątaczką	4	2	2	2	2	4	16
woźny	1	1	1	1	1	1	6
sekretarz						1	1
inni						1	1
Suma końcowa	7	3,5	3,5	3,5	3,5	7	28,00

Poniżej porównanie tych etatów do wielkości jednostki liczonej jako liczba uczniów na 1 etat i liczba etatów na 1 oddział.

	Etykiety kolumn	SP Stawki	SP Wołuszewo	SP Ostrowąs	SP Przybranowo	SP Opoki	SP Służewo	Suma końcowa
Suma z liczba uczniów		289	90	64	70	61	148	722
	Etykiety kolumn	SP Stawki	SP Wołuszewo	SP Ostrowąs	SP Przybranowo	SP Opoki	SP Służewo	Suma końcowa
Suma z liczba oddziałów		16	8	7	8	8	8	55

Liczba uczniów na 1 etat administracji i obsługi oraz liczba etatów administracji i obsługi na 1 oddział.

Placówka	SP Stawki	SP Wołuszewo	SP Ostrowąs	SP Przybranowo	SP Opoki	SP Służewo
Liczba uczniów na 1 etat	41,3	22,5	18,3	20,0	17,4	21,1
Liczba etatów na 1 oddział	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	0,9

Sumowanie wszystkich stanowisk administracji i obsługi i ich porównywanie do wielkości jednostki oświatowej ma ograniczony sens. W mniejszych szkołach będzie zatrudniony sekretarz, woźny czy osoba sprzątająca, niezależnie od ilości uczniów.

Rozsądniej dokonywać porównania w pewnej grupie stanowisk. Poniżej takie porównanie dla stanowisk związanych z administracją i obsługą przeprowadzono oddzielnie.

W gminie jest zatrudnionych 4,5 etatów administracyjnych.

Stanowiska administracji w porównaniu do wielkości jednostki.

	SP Stawki	SP Wołuszewo	SP Ostrowąs	SP Przybranowo	SP Opoki	SP Służewo	Suma końcowa
Suma z Wymiar etatu wg umowy	1	1	0,5	0,5	0,5	1	4,5
Placówka	SP Stawki	SP Wołuszewo	SP Ostrowąs	SP Przybranowo	SP Opoki	SP Służewo	
Liczba uczniów na 1 etat	289	90	128	140	122	148	
Liczba etatów na 1 oddział	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	

Liczba uczniów przypadająca na 1 etat administracyjny jest zbliżona w poszczególnych szkołach (od ok. 120 do ok. 150 uczniów na 1 etat). Najwięcej uczniów na 1 etat przypada w SP Stawki (gdzie mamy 1 etat i 289 uczniów. Zatrudnienie pełnego etatu administracji w SP Stawki jest jak najbardziej uzasadnione w szkole o takiej liczbie uczniów.

Następnie dokonano porównania etatów pracowników obsługi (woźny, sprzątac, konserwator). Łącznie w gminie jest zatrudnionych 24 etatów pracowników obsługi.

Stanowiska obsługi w porównaniu do wielkości jednostki.

	SP Stawki	SP Wołuszewo	SP Ostrowąs	SP Przybranowo	SP Opoki	SP Służewo	Suma końcowa
Suma z Wymiar etatu wg umowy	6	3	3	3	3	6	24
Placówka	SP Stawki	SP Wołuszewo	SP Ostrowąs	SP Przybranowo	SP Opoki	SP Służewo	Suma końcowa
Liczba uczniów na 1 etat	48,2	30,0	21,3	23,3	20,3	24,7	30,1
Liczba etatów na 1 oddział	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,8	0,4

W przypadku pracowników obsługi liczba uczniów przypadająca na 1 etat obsługi praktycznie we wszystkich szkołach jest zbliżona (od ok. 20 do ok. 30 uczniów na 1 etat). Najwięcej uczniów na 1 etat obsługi (najbardziej optymalna struktura zatrudnienia) jest w największej szkole w SP Stawki, gdzie na 1 etat obsługi przypada ok. 50 uczniów, a więc prawie dwa razy więcej niż w innych szkołach w gminie.

Standaryzacja zatrudnienia niektórych etatów administracji i obsługi jest dokonywana przez różne organy prowadzące. Poniżej przedstawiono porównanie jednostek w gminie (wiersz rzeczywiste zatrudnienie) z trzema rodzajami standardów określonych przez inne gminy w Polsce. Stworzone tam standardy (różniące się od siebie koncepcją) wykorzystano na danych pochodzących z jednostek analizowanej gminy. Obliczono także medianę dla tych standardów i ich średnią.

Jako pierwszą grupę stanowisk wydzielono pracowników administracji (w tym sekretarz, referent). Do policzenia zatrudnienia pracowników administracji według standardów wyznaczonych przez inne gminy wykorzystano dane o liczbie uczniów z SIO.

	SP Stawki	SP Wołuszewo	SP Ostrowąs	SP Przybranowo	SP Opoki	SP Służewo
Suma z liczba uczniów	289	90	64	70	61	148

Symulacja zatrudnienia etatów pracowników administracji (w tym sekretarz, referent) na podstawie popularnych standardów administracji i obsługi.

Placówka	SP Stawki	SP Wołuszewo	SP Ostrowąs	SP Przybranowo	SP Opoki	SP Stuzewo
standard 1	2	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
standard 2	1	0,5	0,5	0,5	0,5	1
standard 3	1	0,5	0,5	0,5	0,5	1
mediana standardów	1	0,5	0,5	0,5	0,5	1
średnia standardów	1,3	0,8	0,8	0,8	0,8	1,2
rzeczywiste zatrudnienie	1	1	0,5	0,5	0,5	1
o ile większe rzeczywiste niż standardy?	-0,3	0,2	-0,3	-0,3	-0,3	-0,2

Wyniki zatrudnienia rzeczywistego pracowników administracyjnych w szkołach w analizowanej gminie są praktycznie identyczne jak standardy przyjmowane przez inne gminy w Polsce. Można nawet stwierdzić, że rzeczywiste zatrudnienie pracowników administracyjnych jest niższe niż wynika to ze średniej/mediany standardów zatrudnienia, co oznacza dobrze zoptymalizowane zatrudnienie pracowników administracyjnych w szkołach.

Następną grupą są pracownicy obsługi (konserwator, woźny i osoba sprzątająca). Do policzenia zatrudnienia pracowników obsługi według standardów wyznaczonych przez inne gminy wykorzystano dane o liczbie uczniów i powierzchni placówki z SIO.

	SP Stawki	SP Wołuszewo	SP Ostrowąs	SP Przybranowo	SP Opoki	SP Stuzewo
Suma z liczba uczniów	289	90	64	70	61	148
powierzchnia	2 202,00	879,00	695,00	776,00	914,00	1 478,00
Suma z liczba oddziałów	16,00	8,00	7,00	8,00	8,00	8,00

Symulacja zatrudnienia etatów obsługi (konserwatora, woźnego i osoby sprzątającej) na podstawie popularnych standardów administracji i obsługi.

Placówka	SP Stawki	SP Wołuszewo	SP Ostrowąs	SP Przybranowo	SP Opoki	SP Służewo
standard 1	4	3	3	3	3	3
standard 2	5	3	2,75	3	3	3
standard 3	5,15	1,26	0,99	1,11	1,31	2,11
mediana standardów	5,00	3,00	2,75	3,00	3,00	3,00
średnia standardów	4,7	2,4	2,2	2,4	2,4	2,7
rzeczywiste zatrudnienie	6,0	3,0	3,0	3,0	3,0	6,0
o ile większe rzeczywiste niż standardy?	1,0	0,0	0,3	0,0	0,0	3,0

W przypadku pracowników obsługi w szkołach SP Wołuszewo, SP Przybranowo i SP Opoki zatrudnienie pracowników obsługi jest praktycznie identyczne jak wyznaczane przez inne gminy standardy. W SP Wołuszewo ostatecznie jest o 0,5 etatu mniej niż wykazano w tabeli. W przypadku SP Ostrowąs zatrudnienie administracji jest nieznacznie wyższe. W przypadku SP Stawki zatrudnienie jest o ok. 1 etat wyższe niż wynika to ze standardów przyjmowanych przez inne gminy. Można rozważyć optymalizację zatrudnienia obsługi w tej szkole. Natomiast w przypadku SP Służewo zatrudnienie administracji jest o ok. 3 etaty wyższe niż wyznaczane standardy. Wynika to z faktu, że liczba obsługi w SP Służewo jest taka sama jak w SP Stawki (6 etatów), a liczba uczniów w tej szkole jest dwa razy mniejsza i podobnie istotnie mniejsza jest powierzchnia tej szkoły. W związku z tym można rozważyć optymalizację zatrudnienia pracowników obsługi w tej szkole.

Podsumowując niniejszy rozdział, zatrudnienie administracji i obsługi nie odbiega znacznie od typowych standardów przyjmowanych czasem przez inne gminy. Wykazuje pewien potencjał do zmniejszenia liczby etatów obsługi w niektórych szkołach, tj. w SP Służewo, ewentualnie SP Stawki.

Analiza sieci szkolnej.

Prognozy dla stanu obecnego sieci.

W niniejszym rozdziale rozpatrywana będzie sieć szkół podstawowych w gminie.

Punktem wyjścia do analizy sieci szkolnej będzie prognoza demograficzna i jej konsekwencja dla finansów gminy. W pierwszej części zostanie dokonana analiza finansowa w horyzoncie 10-letnim przy założeniu, że sieć szkolna pozostanie bez zmian.

Zgodnie z danymi GUS za 2023 r., liczba dzieci w podziale na wiek przedstawia się następująco:

Tabela 21. Liczba mieszkańców gminy w podziale na wiek.

Wiek	0	1	2	3	4	5	6
Liczba mieszkańców	81	104	86	127	116	125	158

Tutaj zauważmy, że liczba sześciolatków w 2023 r. wynosiła 158. Jest to baza dzieci, które rozpoczęły naukę w kl. I w 2024 r. Liczba urodzonych wg GUS w gminie 2023 r. wynosi już tylko 81. Uczniowie ci będą bazą dzieci rozpoczynających naukę w kl. I w 2030 r. Liczba mieszkańców siedmioletnich spadnie w ciągu 6 lat o 49%.

Gmina gromadzi własne dane o urodzenia w podziale na miejscowości i obwody szkolne.

Tabela 22. Liczba mieszkańców gminy w podziale na wiek wg danych gminy.

Rok / obwód szkolny	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	14	11	11	9	6	8	10	8	4
Grabie	1	5	1	2	2	3	3	3	0
Opoki	3	1	4	1	1	2	3	3	2
Opoczki	4	0	3	3	0	0	1	1	2
Wilkostowo	4	5	2	3	3	3	2	1	0
Zduny	2	0	1	0	0	0	1	0	0
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	4	13	11	12	7	11	6	7	5
Ostrowąs	1	6	4	6	5	4	2	4	3

Ośno Drugie	2	4	2	3	0	4	2	1	1
Plebanka	1	3	5	3	2	3	2	2	1
SZKOŁA PODSTAWOWA IM.MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	14	9	19	7	7	13	5	8	4
Początkowo	2	0	2	0	1	0	1	0	0
Początkowo-Kolonia	0	1	1	0	1	3	0	1	1
Pinino	0	1	0	0	0	0	2	1	0
Podgaj	3	2	0	3	1	1	1	1	1
Przybranowo	5	3	11	1	1	3	0	1	0
Przybranówek	3	1	1	1	1	3	0	1	0
Wólka	1	1	4	2	2	3	1	3	2
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	15	15	15	17	13	13	12	7	8
Białe Błota	0	0	1	0	0	0	1	0	1
Otłoczyn	2	2	3	6	4	8	2	3	2
Otłoczynek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Słońsk Dolny	1	2	1	3	0	1	2	1	0
Wołuszewo	12	9	10	8	9	4	6	3	5
Wygoda	0	2	0	0	0	0	1	0	0
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	41	37	38	41	38	39	27	27	32
Broniszewo	4	2	1	1	0	1	0	1	1
Chrusty	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Goszczewo	0	0	1	3	3	1	2	1	0
Nowa Wieś	1	0	1	0	2	2	0	3	0
Rożno-Parcele	20	15	18	19	18	20	10	13	12
Rudniki	5	1	3	5	6	3	7	2	7
Służewo i Służewo -Pole	10	16	12	12	8	11	8	7	12
Stara Wieś	1	2	0	0	0	1	0	0	0
Stare Rożno	0	0	1	1	1	0	0	0	0
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	38	40	55	38	43	44	33	54	30
Konradowo	1	5	3	4	3	9	1	4	2
Kuczek	3	1	2	1	2	2	1	3	0
Łazieniec	8	8	9	10	10	4	7	7	0
Nowy Ciechocinek	3	3	3	2	1	2	1	2	1
Odolion	8	4	13	5	6	7	11	17	6
Ośno	2	3	4	4	6	4	4	6	5
Słomkowo	1	3	3	2	9	3	2	2	2
Stawki	12	10	14	8	4	9	5	12	12

Zgoda	0	3	4	2	2	4	1	1	2
RAZEM	126	125	149	124	114	128	93	111	83

Do niniejszej analizy zostaną dalej przyjęte dane o urodzeniach przekazane przez gminę. Według tych danych liczba mieszkańców w wieku 7 lat w 2030 r. będzie wynosiła 83. Obecnie wynosi 149. Spadnie więc o 44%.

Poniżej przedstawiono dane o mieszkańcach wg wieku po przeliczeniu na I klasę w odpowiednim roku.

Tabela 23. Mieszkańcy wg wieku przeliczeni na bazę do przyjęć do kl. I.

Rok	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baza rekrutacyjna klas I	149	124	114	128	93	111	83

Baza rekrutacyjna w ciągu 6 lat zmniejszy się o 66 uczniów, tj. 44%. Spadek liczby dzieci jest bardzo głęboki. W całej Polsce spada liczba urodzeń. W gminie Aleksandrów Kujawski spadek ten jest większy od średniego w Polsce.

Rzeczywista liczba uczniów w klasach w szkołach jest, co naturalne, nieco inna niż liczba mieszkańców w gminie. Liczbę uczniów wg klas na 30 IX 2024 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 24. Liczba uczniów wg klas i szkół na 30 IX 2024 r.

Szkoła / Klasa	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	8	8	13	5	7	8	9	3	61
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	12	11	5	9	12	8	7	0	64
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	12	5	5	11	10	12	7	8	70
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	13	12	17	10	5	10	13	10	90
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	51	37	27	51	31	32	32	29	290
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	19	18	16	20	20	25	21	9	148
RAZEM	115	91	83	106	85	95	89	59	723

Po podzieleniu danych o liczbie uczniów klas przez liczbę urodzonych otrzymujemy dla każdej szkoły i klasy procentową wartość uczniów w klasie w stosunku do urodzeń. Przedstawia się ona następująco:

Dokonano przeliczenia udziału uczniów w poszczególnych klasach do urodzonych na 2024 r.

Dla pierwszych trzech klas przedstawia się to następująco:

Tabela 25. Udział uczniów kl. I-III w populacji urodzonych dla 2024 r.

Szkoła / Klasa	1	2	3	Kl. 1 w stosunku do mieszkańców 7-letnich w 2024 r.	Kl. 2 w stosunku do mieszkańców 8-letnich w 2024 r.	Kl. 3 w stosunku do mieszkańców 9-letnich w 2024 r.
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	8	8	13	73%	73%	93%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	12	11	5	109%	85%	125%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	12	5	5	63%	56%	36%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	13	12	17	87%	80%	113%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	51	37	27	134%	100%	66%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	19	18	16	35%	45%	42%
RAZEM	115	91	83	77%	73%	66%

Do dalszej analizy przyjęto, że poszczególne szkoły będą przyjmowały do klas I taki odsetek populacji jaki wynika ze średniej dla klas I-III. Średni odsetek uczniów w klasach I-III w stosunku do urodzonych, przedstawia się następująco:

Tabela 26. Średni odsetek uczniów w klasach I-III w stosunku do mieszkańców.

Szkoła / Klasa	Średni udział uczniów kl. I - III w liczbie mieszkańców 7 - 9 letnich
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	79%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	106%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	51%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	93%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	100%
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	41%
RAZEM	72%

Średnio 72% populacji uczniów, którzy powinni uczęszczać do klas I-III uczęszcza do szkół prowadzonych przez gminę. Pozostała część w większości uczy się w mieście. W poszczególnych latach mogą zachodzić pewne różnice. W niektórych szkołach (Ostrowąs) liczba uczniów klas I-III jest większa niż liczba mieszkańców w odpowiednim wieku. W przypadku Służewa, ze względu na bliskość miasta, zaledwie 41% mieszkańców uczęszcza do szkoły w Służewie. Stosunkowo mały odsetek mieszkańców uczęszcza do szkoły w Przybranowie.

Dysponując danymi o odsetku uczniów w klasach w stosunku do mieszkańców można przystąpić do budowy prognozy liczby uczniów w szkołach na najbliższe 10 lat. Prognoza do 2030 r. opiera się o dane dotyczące mieszkańców podane przez gminę. Po 2030 r. posłużono się prognozami GUS dotyczącymi mieszkańców kraju. Założono, że dynamika zmian w urodzeniach w gminie będzie taka sama jak w kraju. Jest ona lekko ujemna. Założono takie same urodzenia jak w 2023 r.

Mając powyższe na uwadze można przystąpić do prognozy liczby uczniów w poszczególnych szkołach do 2034 r.

Tabela 27. Prognoza liczby uczniów wg klas we Opokach.

Rok / Klasa	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem
2024	8	8	13	5	7	8	9	3	61
2025	7	8	8	13	5	7	8	9	65
2026	5	7	8	8	13	5	7	8	61
2027	6	5	7	8	8	13	5	7	59
2028	8	6	5	7	8	8	13	5	60
2029	6	8	6	5	7	8	8	13	61
2030	3	6	8	6	5	7	8	8	51
2031	3	3	6	8	6	5	7	8	46
2032	3	3	3	6	8	6	5	7	41
2033	3	3	3	3	6	8	6	5	37
2034	3	3	3	3	3	6	8	6	35

W ciągu 10 lat (do 2034 r.) liczba uczniów w szkole spadnie do 35 (o 43%), a liczba uczniów klas I z 8 do 3 (o 63%). Do 2029 r. liczba uczniów pozostanie jednak stabilna. Od 2030 r. nastąpi dynamiczny spadek.

Tabela 28. Prognoza liczby uczniów wg klas w Ostrowąsiej.

Rok / Klasa	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem
2024	12	11	5	9	12	8	7	0	64
2025	13	12	11	5	9	12	8	7	77
2026	7	13	12	11	5	9	12	8	77
2027	12	7	13	12	11	5	9	12	81
2028	6	12	7	13	12	11	5	9	75
2029	7	6	12	7	13	12	11	5	73
2030	5	7	6	12	7	13	12	11	73
2031	5	5	7	6	12	7	13	12	67
2032	5	5	5	7	6	12	7	13	60
2033	5	5	5	5	7	6	12	7	52
2034	5	5	5	5	5	7	6	12	50

W ciągu 10 lat (do 2034 r.) liczba uczniów w szkole spadnie do 50 (o 22%). Liczba uczniów klas I spadnie do 5 (o 58%). Do 2027 r. liczba uczniów będzie rosła.

Tabela 29. Prognoza liczby uczniów wg klas w Przybranowie.

Rok / Klasa	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem
2024	12	5	5	11	10	12	7	8	70
2025	4	12	5	5	11	10	12	7	66
2026	4	4	12	5	5	11	10	12	63
2027	7	4	4	12	5	5	11	10	58
2028	3	7	4	4	12	5	5	11	51
2029	4	3	7	4	4	12	5	5	44
2030	2	4	3	7	4	4	12	5	41
2031	2	2	4	3	7	4	4	12	38
2032	2	2	2	4	3	7	4	4	28
2033	2	2	2	2	4	3	7	4	26
2034	2	2	2	2	2	4	3	7	24

W ciągu 10 lat (do 2034 r.) liczba uczniów w szkole spadnie do 24 (o 66%), a liczba uczniów klas I z 12 do 2 (o 83%). Perspektywy demograficzne dla tej szkoły są bardzo niekorzystne. Liczba uczniów będzie cały czas spadać.

Tabela 30. Prognoza liczby uczniów wg klas w Wołuszewie.

Rok / Klasa	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem
2024	13	12	17	10	5	10	13	10	90
2025	16	13	12	17	10	5	10	13	96
2026	12	16	13	12	17	10	5	10	95
2027	12	12	16	13	12	17	10	5	97
2028	11	12	12	16	13	12	17	10	103
2029	7	11	12	12	16	13	12	17	100
2030	7	7	11	12	12	16	13	12	90
2031	7	7	7	11	12	12	16	13	85
2032	7	7	7	7	11	12	12	16	79
2033	7	7	7	7	7	11	12	12	70
2034	7	7	7	7	7	7	11	12	65

W ciągu 10 lat (do 2034 r.) liczba uczniów w szkole spadnie do 65 (o 28%), a liczba uczniów klas I spadnie z 13 do 7 (o 46%). W najbliższych latach liczba uczniów tej szkoły będzie rosnać. Zauważalny spadek nastąpi od 2031 r.

Tabela 31. Prognoza liczby uczniów wg klas w Stawkach.

Rok / Klasa	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem
2024	51	37	27	51	31	32	32	29	290
2025	41	51	37	27	51	31	32	32	302
2026	38	41	51	37	27	51	31	32	308
2027	39	38	41	51	37	27	51	31	315
2028	27	39	38	41	51	37	27	51	311
2029	27	27	39	38	41	51	37	27	287
2030	32	27	27	39	38	41	51	37	292
2031	32	32	27	27	39	38	41	51	287
2032	32	32	32	27	27	39	38	41	268
2033	32	32	32	32	27	27	39	38	259
2034	32	32	32	32	32	27	27	39	253

W ciągu 10 lat (do 2034 r.) liczba uczniów w szkole spadnie do 253 (o 13%), a liczba uczniów klas I spadnie z 51 do 32 (o 37%). W najbliższych latach liczba uczniów tej szkoły będzie rosła. Zauważalny spadek nastąpi od 2031 r.

Tabela 32. Prognoza liczby uczniów wg klas w Służewie.

Rok / Klasa	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem
2024	19	18	16	20	20	0	46	9	148
2025	15	19	18	16	20	20	0	46	154
2026	17	15	19	18	16	20	20	0	125
2027	18	17	15	19	18	16	20	20	143
2028	13	18	17	15	19	18	16	20	136
2029	22	13	18	17	15	19	18	16	138
2030	12	22	13	18	17	15	19	18	134
2031	12	12	22	13	18	17	15	19	128
2032	12	12	12	22	13	18	17	15	121
2033	12	12	12	12	22	13	18	17	118
2034	12	12	12	12	12	22	13	18	113

W ciągu 10 lat (do 2034 r.) liczba uczniów w szkole spadnie do 113 (o 24%), a liczba uczniów klas I spadnie z 19 do 12 (o 37%).

Łącznie we wszystkich szkołach liczba uczniów spadnie z 723 w 2024 r. do 540 (o 25%), przy czym w klasach I z 115 w 2024 r. do 61 w 2034 r. (o 47%). Spadek łącznej liczby uczniów o 183 uczniów równoważenie trzech najmniejszych szkół w gminie. Przejściowo należy spodziewać się wzrostu liczby uczniów w klasach I-VIII. Szczyt nastąpił w 2025 r. (760).

Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela 33. Prognoza liczby uczniów wg klas we wszystkich szkołach w gminie.

Rok / Klasa	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem
2024	115	91	83	106	85	70	114	59	723
2025	96	115	91	83	106	85	70	114	760
2026	83	96	115	91	83	106	85	70	729
2027	94	83	96	115	91	83	106	85	753
2028	68	94	83	96	115	91	83	106	736
2029	73	68	94	83	96	115	91	83	703
2030	61	73	68	94	83	96	115	91	681
2031	61	61	73	68	94	83	96	115	651
2032	61	61	61	73	68	94	83	96	597
2033	61	61	61	61	73	68	94	83	562
2034	61	61	61	61	61	73	68	94	540

Na podstawie liczby uczniów dokonano wyliczeń wag potrzeb oświatowych w każdym roku, mając na uwadze zmiany związane ze zmianą liczebności uczniów. W odpowiednich latach uwzględniano wagi P3 i P4 oraz stosowne wagi na specjalistów. Zależą one od liczby uczniów w szkole.

Potrzeby oświatowe naliczone w cenach z 2024 r. w horyzoncie 10 lat na poszczególne szkoły przedstawia się następująco:

Tabela 34. Prognoza potrzeb oświatowych wg szkół do 2034 r. w tys. zł

Rok	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWAŚIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARIII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	RAZEM
2023	981	893	1 149	1 274	3 007	1 765	9 069
2024	1 365	1 382	1 339	1 794	4 047	2 329	12 256
2025	1 436	1 465	1 421	1 886	4 307	2 447	12 961
2026	1 333	1 844	1 464	2 019	4 895	2 236	13 790
2027	1 250	1 841	1 387	2 005	4 986	2 365	13 832
2028	1 208	1 935	1 281	2 044	5 081	2 663	14 211
2029	1 229	1 788	1 124	2 146	4 972	2 532	13 790
2030	1 307	1 741	976	2 377	4 598	2 581	13 580
2031	1 093	1 736	900	2 138	4 632	2 497	12 995
2032	983	1 594	824	2 008	4 537	2 383	12 329

2033	875	1 492	615	1 861	4 267	2 250	11 361
2034	791	1 295	568	1 656	4 141	2 186	10 635

Wysokość naliczonych potrzeb oświatowych spadnie realnie w stosunku do 2024 r. o 23% (ok. 1,6 mln zł). Największy spadek zanotuje szkoła w Przybranowie (58%). Bardzo zmniejszy się kwota naliczonych potrzeb w szkole w Opokach (42%). W najlepszej sytuacji pozostaną szkoły w Służewie i Stawkach oraz Ostrowąsie i Wołuszewie.

W następnej kolejności oszacowano wydatki w horyzoncie 10 lat. Wydatki zależą przede wszystkim od liczby oddziałów klasowych. Na podstawie liczby uczniów określono liczbę oddziałów klasowych do 2034 r. Wszystkie szkoły oprócz szkoły w Stawkach będą miały po jednym oddziale każdej klasy.

Tabela 35. Prognozowana liczba oddziałów klasowych w poszczególnych szkołach.

Rok	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARIII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	RAZEM
2023	8	7	8	8	16	8	55
2024	8	7	8	8	16	8	55
2025	8	8	8	8	16	8	56
2026	8	8	8	8	16	7	55
2027	8	8	8	8	16	8	56
2028	8	8	8	8	16	8	56
2029	8	8	8	8	16	8	56
2030	8	8	8	8	16	8	56
2031	8	8	8	8	16	8	56
2032	8	8	8	8	16	8	56
2033	8	8	8	8	16	8	56
2034	8	8	8	8	16	8	56

Dodatkowo wyliczono wydatki na minimalne zatrudnienie nauczycieli specjalistów, które zależy od liczby uczniów. Wyniki obliczeń przedstawia poniższa tabela.

Tabela 36. Wydatki w szkołach w horyzoncie 10 lat.

Rok	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	RAZEM
2023	1 846	1 521	1 844	1 761	3 990	2 842	13 805
2024	2 247	2 125	2 457	2 416	5 472	3 313	18 031
2025	2 247	2 518	2 457	2 416	5 503	3 528	18 670
2026	2 247	2 518	2 457	2 416	5 503	2 838	17 980
2027	2 247	2 518	2 457	2 416	5 503	3 505	18 647
2028	2 247	2 518	2 457	2 483	5 503	3 505	18 714
2029	2 247	2 518	2 457	2 419	5 472	3 505	18 618
2030	2 247	2 518	2 457	2 419	5 472	3 505	18 618
2031	2 247	2 518	2 457	2 419	5 472	3 505	18 618
2032	2 247	2 518	2 457	2 419	5 472	3 505	18 618
2033	2 247	2 518	2 457	2 419	5 472	3 505	18 618
2034	2 247	2 518	2 457	2 419	5 472	3 505	18 618

Na przestrzeni 10 lat wydatki na szkoły nie ulegną znaczącym zmianom. Szkoły nie mają możliwości reakcji na negatywne zjawiska demograficzne poprzez redukcję oddziałów. Przyczyną braku możliwości spadku wydatków realnych pomimo spadku liczby uczniów jest brak możliwości zredukowania liczby oddziałów w szkołach. Należy przypomnieć, że poziom wydatków prezentowany jest tutaj w cenach z 2024 r. Jest zrozumiałym, że za 10 lat wynagrodzenia będą wyższe, a inflacja spowoduje wzrost cen. Prezentowanie danych wg cen z 2024 r. pozwala jednak zobaczyć przyszłość z dzisiejszej perspektywy.

Najbardziej istotną statystyką dla gminy jest konieczny udział dochodów własnych finansujących szkoły.

Tabela 37. Środki własne finansujące szkoły w perspektywie 10 lat.

Rok	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARIII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	RAZEM
2023	866	628	695	486	984	1 078	4 737
2024	882	743	1 119	622	1 425	984	5 775
2025	811	1 053	1 037	530	1 196	1 082	5 709
2026	914	674	993	397	609	602	4 189
2027	997	677	1 071	411	517	1 140	4 814
2028	1 039	583	1 177	439	423	842	4 502
2029	1 018	729	1 334	273	501	973	4 828
2030	940	777	1 481	42	874	924	5 038
2031	1 154	782	1 558	281	840	1 008	5 623
2032	1 263	924	1 633	410	936	1 122	6 289
2033	1 371	1 026	1 842	558	1 205	1 255	7 257
2034	1 456	1 223	1 890	763	1 331	1 319	7 982

Udział środków własnych w 2024 r. będzie większy niż w 2023. W roku 2025 należy się spodziewać podobnego udziału środków własnych ponad naliczone potrzeby oświatowe na 2025 r. Następne lata przyniosą pewną poprawę. W 2026 r. można się spodziewać udziału środków własnych ,mniejszego niż w 2023 r. Od 2027 r. udział dochodów będzie rósł osiągając poziom prawie 8 mln zł w 2034 r.

W ujęciu procentowym do subwencji oświatowej, w 2023 r. gmina musiała dołożyć do szkół w ramach środków własnych 52% przekazanej na szkoły subwencji. W 2024 r. prawdopodobnie 47%. W stosunku do naliczonych potrzeb oświatowych na 2025 r. gmina będzie musiała dofinansować ze środków własnych równowartość 44% naliczonych potrzeb. Minimum nastąpi w 2026 r. (30%). Po 2026 r. udział środków ponad potrzeby oświatowe będzie rósł, osiągając poziom 75% w 2034 r. Szczegóły poniżej.

Tabela 38. Udział środków własnych w finansowaniu szkół (jako % subwencji / potrzeb oświatowych) w horyzoncie 10 lat.

Rok	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARIII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	RAZEM
2023	88%	70%	60%	38%	33%	61%	52%
2024	65%	54%	84%	35%	35%	42%	47%
2025	57%	72%	73%	28%	28%	44%	44%
2026	69%	37%	68%	20%	12%	27%	30%
2027	80%	37%	77%	21%	10%	48%	35%
2028	86%	30%	92%	21%	8%	32%	32%
2029	83%	41%	119%	13%	10%	38%	35%
2030	72%	45%	152%	2%	19%	36%	37%
2031	106%	45%	173%	13%	18%	40%	43%
2032	128%	58%	198%	20%	21%	47%	51%
2033	157%	69%	299%	30%	28%	56%	64%
2034	184%	94%	333%	46%	32%	60%	75%

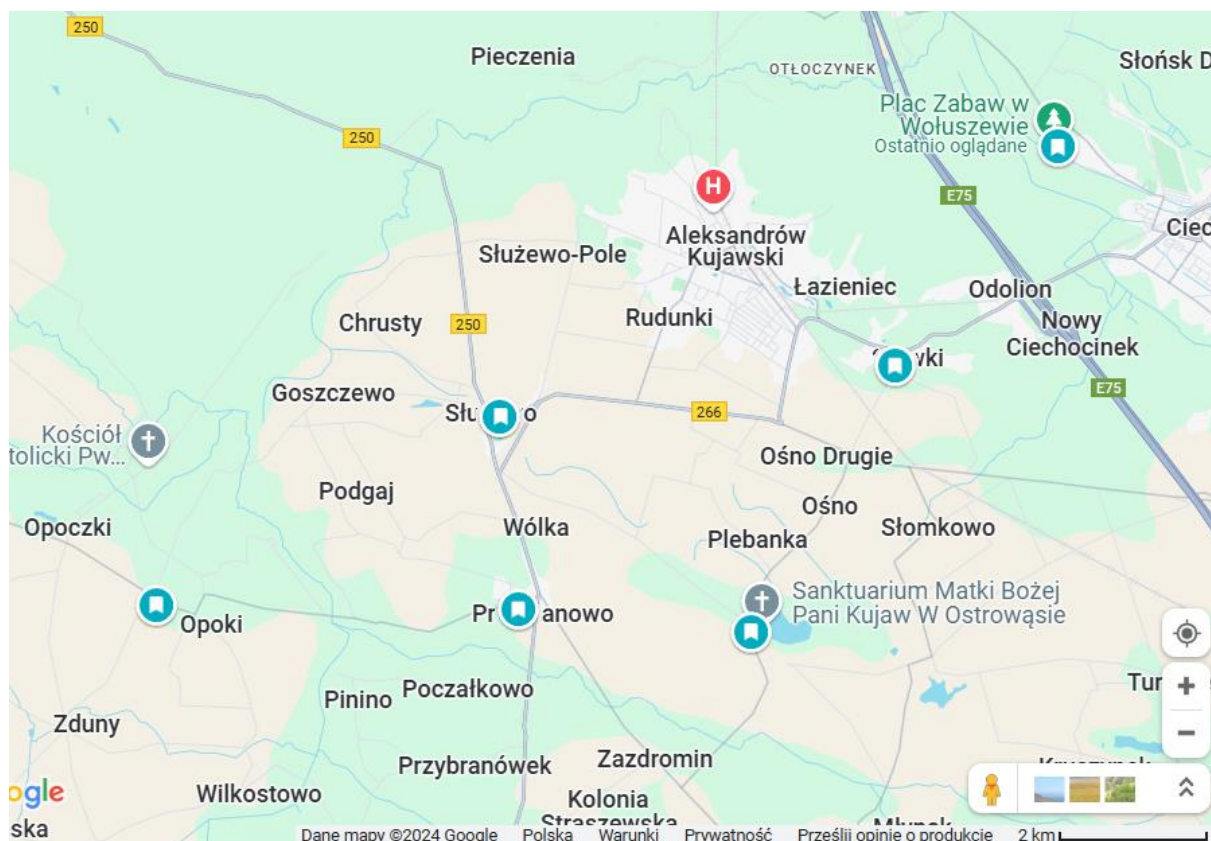
Najtrudniejszą sytuację będą miały szkoły w Przybranowie, gdzie do 568 tys. zł naliczonych na 2034 r. potrzeb oświatowych, gmina będzie musiała dołożyć 1 890 zł środków własnych (333%) oraz w Opokach (184%).

Przedstawione powyżej analizy zakładają, że uczniowie z Ukrainy nie odejdują ze szkół. Nie modelują również ewentualnej ujemnej (lub dodatniej) migracji z gminy. Ostateczna rzeczywistość w perspektywie 10 lat może być trudniejsza. Ponadto prognozy GUS, których użyto począwszy do naborów do kl. I od 2031 r. wydają się z dzisiejszej perspektywy dość optymistyczne.

Propozycja zmian w sieci.

Poniżej na mapie oznaczono lokalizację 6 szkół podstawowych.

Rysunek 1. Lokalizacja szkół podstawowych na terenie gminy.

Poszczególne szkoły odległe są od siebie najczęściej od 4 km do 5 km. Jedynie szkoła w Przybranowie jest względnie blisko szkoły w Służewie (2 km).

Analizy demograficzne i finansowe wykazały, że gmina nie ma potencjału na 6 szkół podstawowych. Trzy z sześciu szkół są obecnie już skrajnie małoliczne. Liczba uczniów w ciągu 10 lat zmniejszy się o ok. 180, czyli równowartość liczby uczniów w trzech najmniejszych szkołach.

Likwidacja jednej lub dwóch ze szkół wydaje się nieunikniona. Poniżej przedstawiono skutki takiej likwidacji w dwóch wariantach.

Skutki finansowe likwidacji szkoły w Przybranowie. (Wariant I)

Szkoła w Przybranowie jest położona stosunkowo blisko większej szkoły (Służewo). Liczy obecnie 70 uczniów. Urodzenia w obwodzie wskazują, że będzie szybko malała osiągając za dziesięć lat poziom 24 uczniów. Jednocześnie zaledwie połowa mieszkańców obwodu wybiera tę szkołę. Szkoła wykazała w SIO 6 sal lekcyjnych i 1 pracownię. Według danych SIO ma też najmniejszą salę gimnastyczną. W wariantcie minimalnym, to właśnie szkoła w Przybranowie powinna być pierwszą do rozważania o likwidacji.

Analiza skutków takiego działania zostanie przeprowadzona dla likwidacji od września 2026 r.

W wariantcie tym uczniowie szkoły w Przybranowie byliby dowożeni do szkoły w Służewie. Byłoby to optymalne rozwiązanie z komunikacyjnego punktu widzenia. Przejściowo przyjęcie przez szkołę w Służewie wszystkich uczniów szkoły w Przybranowie spowodowałoby konieczność utworzenia dodatkowych 2-3 oddziałów klasowych. Szkoła w Służewie wykazała w SIO 8 sal lekcyjnych, ale również 5 pracowni szkolnych o średniej powierzchni 50 m². Liczba uczniów szkoły w Służewie zwiększyłaby się następująco.

Tabela 39. Prognoza liczby uczniów szkoły w Służewie po przejściu uczniów ze szkoły w Przybranowie.

Rok / Klasa	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem
2024	19	18	16	20	20	0	46	9	148
2025	15	19	18	16	20	20	0	46	154
2026	21	19	31	23	21	31	30	12	188
2027	25	21	19	31	23	21	31	30	201
2028	16	25	21	19	31	23	21	31	187
2029	26	16	25	21	19	31	23	21	182
2030	14	26	16	25	21	19	31	23	175
2031	14	14	26	16	25	21	19	31	166
2032	14	14	14	26	16	25	21	19	149
2033	14	14	14	14	26	16	25	21	144
2034	14	14	14	14	14	26	16	25	137

Liczba uczniów po przejściu uczniów szkoły w Przybranowie przejściowo by wzrosła. Docelowo, ze względu na skutki demograficzne Powróciłyby do poziomu ok. 140 uczniów.

Liczba oddziałów klasowych przejściowo by wzrosła.

Tabela 40. Prognoza liczby oddziałów szkoły w Służewie po przejęciu uczniów ze szkoły w Przybranowie.

Rok / Klasa	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem
2024	1	1	1	1	1	0	2	1	8
2025	1	1	1	1	1	1	0	2	8
2026	1	1	2	1	1	2	2	0	10
2027	1	1	1	2	1	1	2	2	11
2028	1	1	1	1	2	1	1	2	10
2029	1	1	1	1	1	2	1	1	9
2030	1	1	1	1	1	1	2	1	9
2031	1	1	1	1	1	1	1	2	9
2032	1	1	1	1	1	1	1	1	8
2033	1	1	1	1	1	1	1	1	8
2034	1	1	1	1	1	1	1	1	8

W 2025 r. dla tej szkoły prognozowano 8 oddziałów, jeśli sieć pozostałaby bez zmian. Przejściowo będą tam 3 oddziały dodatkowo (w 2027 r.). Przejęcie uczniów z Przybranowa w 2026 r. wymaga utworzenia dwóch oddziałów klasy III, VI i VII.. Od 2029 r. w szkole będzie 9 oddziałów. Od 2032 r. – 8 oddziałów.

W przedstawionym wariantcie, subwencja oświatowa / potrzeby oświatowe prezentowałyby się następująco:

Tabela 41. Subwencja oświatowa / potrzeby oświatowe w wariantcie I.

Rok	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWAŚIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARIII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	RAZEM
2023	981	893	1 149	1 274	3 007	1 765	9 069
2024	1 365	1 382	1 339	1 794	4 047	2 329	12 256
2025	1 436	1 465	1 421	1 886	4 307	2 447	12 961
2026	1 333	1 844	1 464	2 019	4 895	2 236	13 790
2027	1 250	1 841	0	2 005	4 986	2 784	12 865
2028	1 208	1 935		2 044	5 081	2 943	13 211
2029	1 229	1 788		2 146	4 972	2 735	12 870
2030	1 307	1 741		2 377	4 598	2 681	12 704
2031	1 093	1 736		2 138	4 632	2 560	12 159
2032	983	1 594		2 008	4 537	2 419	11 541

2033	875	1 492		1 861	4 267	2 178	10 674
2034	791	1 295		1 656	4 141	2 660	10 542

Potrzeby oświatowe byłyby naliczone w mniejszej wysokości ze względu na utratę wagi P3 i P4 na uczniów szkoły w Przybranowie oraz utratę wagi P3 na szkołę w Służewie po zwiększeniu liczby uczniów. Waga ta prawdopodobnie byłaby naliczana od 2027 r. W latach 2027-2029 zmniejszenie potrzeb oświatowych wynosiłoby ok 1 mln zł.

Wydatki przedstawiałyby się następująco:

Tabela 42. Wydatki po likwidacji w Wariancie I.

Rok	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWAŚIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARIII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	RAZEM
2023	1 846	1 521	1 844	1 761	3 990	2 842	13 805
2024	2 247	2 125	2 457	2 416	5 472	3 313	18 031
2025	2 247	2 518	2 457	2 416	5 503	3 528	18 670
2026	2 247	2 518	1 638	2 416	5 503	3 071	17 393
2027	2 247	2 518		2 416	5 503	4 540	17 224
2028	2 247	2 518		2 483	5 503	4 346	17 097
2029	2 247	2 518		2 419	5 472	3 957	16 613
2030	2 247	2 518		2 419	5 472	3 982	16 638
2031	2 247	2 518		2 419	5 472	4 201	16 857
2032	2 247	2 518		2 419	5 472	3 777	16 433
2033	2 247	2 518		2 419	5 472	3 777	16 433
2034	2 247	2 518		2 419	5 472	3 777	16 433

Wydatki zmniejszyłyby się istotnie w stosunku do braku zmiany w sieci szkolnej. Docelowo o 2,2 ml zł. Na tym etapie nie szacowano jeszcze kosztów dowożenia.

Środki własne finansujące szkoły zmniejszyłyby się docelowo o 2 mln zł.

Tabela 43. Środki własne po likwidacji w wariantcie I.

Rok	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	RAZEM
2023	866	628	695	486	984	1 078	4 737
2024	882	743	1 119	622	1 425	984	5 775
2025	811	1 053	1 037	530	1 196	1 082	5 709
2026	914	674	174	397	609	834	3 603
2027	997	677	0	411	517	1 757	4 359
2028	1 039	583	0	439	423	1 403	3 886
2029	1 018	729	0	273	501	1 222	3 743
2030	940	777	0	42	874	1 301	3 934
2031	1 154	782	0	281	840	1 641	4 697
2032	1 263	924	0	410	936	1 359	4 892
2033	1 371	1 026	0	558	1 205	1 599	5 759
2034	1 456	1 223	0	763	1 331	1 117	5 891

Procentowy udział środków własnych do subwencji wyniósłby w 2034 r. 56% (w przypadku braku likwidacji to 75%)

Tabela 44. % udział środków własnych po likwidacji.

Rok	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARIII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	RAZEM
2023	88%	70%	60%	38%	33%	61%	52%
2024	65%	54%	84%	35%	35%	42%	47%
2025	57%	72%	73%	28%	28%	44%	44%
2026	69%	37%	12%	20%	12%	37%	26%
2027	80%	37%		21%	10%	63%	34%
2028	86%	30%		21%	8%	48%	29%
2029	83%	41%		13%	10%	45%	29%
2030	72%	45%		2%	19%	49%	31%
2031	106%	45%		13%	18%	64%	39%
2032	128%	58%		20%	21%	56%	42%
2033	157%	69%		30%	28%	73%	54%
2034	184%	94%		46%	32%	42%	56%

Koszt dowożenia uczniów powinien zamknąć się w kwocie ok. 150 tys. zł. Zależy on od przyjętych rozwiązań i lokalnych warunków.

Dodatkowo w 2026 r. należy przewidzieć kwoty na odprawy dla zwalnianych nauczycieli i pracowników.

Docelowo oszczędności można szacować na poziomie 1,8 mln zł. Zważywszy na utratę przejściowo wagi P3 i P4, w latach 2027-2028 oszczędności byłyby niewielkie (0,5 mln zł).

Wariant powyższy wydaje się najbardziej optymalny ze społecznego punktu widzenia. Przynosi jednak wyraźne korzyści dopiero w latach późniejszych.

Wariant II. Likwidacja szkoły w Przybranowie i dowożenie uczniów do szkoły w Opokach.

Wariant ten, choć niekorzystny ze komunikacyjnego punktu widzenia, daje większe korzyści finansowe ze względu na wagi P3 i P4.

Liczba uczniów szkoły w Opokach przedstawiałaby się następująco:

Tabela 45. Prognoza liczby uczniów szkoły w Opokach po przejściu uczniów z Przybranowa.

Rok / Klasa	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem
2024	8	8	13	5	7	8	9	3	61
2025	7	8	8	13	5	7	8	9	65
2026	9	11	20	13	18	16	17	20	124
2027	13	9	11	20	13	18	16	17	117
2028	11	13	9	11	20	13	18	16	111
2029	10	11	13	9	11	20	13	18	105
2030	5	10	11	13	9	11	20	13	92
2031	5	5	10	11	13	9	11	20	84
2032	5	5	5	10	11	13	9	11	69
2033	5	5	5	5	10	11	13	9	63
2034	5	5	5	5	5	10	11	13	59

Liczba oddziałów klasowych nie zmieniałaby się.

W przedstawionym wariantcie, subwencja oświatowa / potrzeby oświatowe prezentowałyby się następująco:

Tabela 46. Subwencja oświatowa / potrzeby oświatowe w wariantcie II.

Rok	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWAŚIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARIII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	RAZEM
2023	981	893	1 149	1 274	3 007	1 765	9 069
2024	1 365	1 382	1 339	1 794	4 047	2 329	12 256
2025	1 436	1 465	1 421	1 886	4 307	2 447	12 961
2026	1 333	1 844	1 464	2 019	4 895	2 236	13 790
2027	2 307	1 841	0	2 005	4 986	2 365	13 503
2028	2 174	1 935		2 044	5 081	2 663	13 897

2029	2 063	1 788		2 146	4 972	2 532	13 501
2030	1 954	1 741		2 377	4 598	2 581	13 251
2031	1 882	1 736		2 138	4 632	2 497	12 886
2032	1 716	1 594		2 008	4 537	2 383	12 238
2033	1 409	1 492		1 861	4 267	2 250	11 279
2034	1 287	1 295		1 656	4 141	2 186	10 565

Subwencja byłaby nieco niższa ze względu na przejściową utratę wagi P4.

Wydatki przedstawiałyby się następująco:

Tabela 47. Wydatki w wariantcie II.

Rok	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARIII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	RAZEM
2023	1 846	1 521	1 844	1 761	3 990	2 842	13 805
2024	2 247	2 125	2 457	2 416	5 472	3 313	18 031
2025	2 247	2 518	2 457	2 416	5 503	3 528	18 670
2026	2 380	2 518	1 638	2 416	5 503	2 838	17 294
2027	2 514	2 518		2 416	5 503	3 505	16 456
2028	2 514	2 518		2 483	5 503	3 505	16 523
2029	2 514	2 518		2 419	5 472	3 505	16 427
2030	2 449	2 518		2 419	5 472	3 505	16 363
2031	2 449	2 518		2 419	5 472	3 505	16 363
2032	2 449	2 518		2 419	5 472	3 505	16 363
2033	2 449	2 518		2 419	5 472	3 505	16 363
2034	2 449	2 518		2 419	5 472	3 505	16 363

Wydatki szkoły w Opokach zwiększono o 200 tys. zł na dodatkową świetlicę i pomoc psychologiczno-pedagogiczną.

Środki własne finansujące szkoły zmniejszyłyby się o 2,2 mln zł (jeszcze przed doliczeniem dowożenia).

Tabela 48. Środki własne finansujące szkoły w wariantcie II.

Rok	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	RAZEM
2023	866	628	695	486	984	1 078	4 737
2024	882	743	1 119	622	1 425	984	5 775
2025	811	1 053	1 037	530	1 196	1 082	5 709
2026	1 048	674	174	397	609	602	3 504
2027	207	677	0	411	517	1 140	2 953
2028	340	583	0	439	423	842	2 626
2029	450	729	0	273	501	973	2 927
2030	496	777	0	42	874	924	3 112
2031	567	782	0	281	840	1 008	3 477
2032	733	924	0	410	936	1 122	4 125
2033	1 040	1 026	0	558	1 205	1 255	5 084
2034	1 162	1 223	0	763	1 331	1 319	5 799

Tabela 49. % udział środków własnych finansujących szkoły w stosunku do subwencji w wariantcie II.

Rok	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W OPOKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KS. KAN. JANA MATUSIAKA W OSTROWĄSIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MJR HENRYKA DOBRZAŃSKIEGO "HUBALA" W PRZYBRANOWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO PIOTROWSKIEGO W WOŁUSZEWIE	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII DANILEWICZ ZIELIŃSKIEJ W STAWKACH	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W SŁUŻEWIE	RAZEM
2023	88%	70%	60%	38%	33%	61%	52%
2024	65%	54%	84%	35%	35%	42%	47%
2025	57%	72%	73%	28%	28%	44%	44%
2026	79%	37%	12%	20%	12%	27%	25%
2027	9%	37%		21%	10%	48%	22%
2028	16%	30%		21%	8%	32%	19%
2029	22%	41%		13%	10%	38%	22%

2030	25%	45%		2%	19%	36%	23%
2031	30%	45%		13%	18%	40%	27%
2032	43%	58%		20%	21%	47%	34%
2033	74%	69%		30%	28%	56%	45%
2034	90%	94%		46%	32%	60%	55%

Koszt dowożenia uczniów powinien zamknąć się w kwocie ok. 150 tys. zł. Zależy on od przyjętych rozwiązań i lokalnych warunków.

W tym wariantcie wyraźne polepszenie sytuacji finansowej gminy byłoby już obserwowane w 2027 r. Spadek środków własnych wyniósłby ok. 1,7 mln zł.

Dodatkowo w 2025 r. należy przewidzieć kwoty na odprawy dla zwalnianych nauczycieli i pracowników.

Warianty dodatkowe.

Likwidacja szkoły w Ostrowąsie i dowożenie uczniów do Stawek.

Szkoła w Ostrowąsie liczy obecnie 64 uczniów. W najbliższych latach liczba uczniów będzie się zwiększać, osiągając poziom 81 w 2027 r. W 2029 r. liczba uczniów będzie wynosiła 73 i będzie sukcesywnie spadała. W szkole w Stawkach liczba uczniów również będzie się zwiększać do poziomu 315 w 2027 r. W 2029 r. szkoła będzie liczyła 287 uczniów, a ich liczba będzie się zmniejszała. Rok 2029 jest właściwym rokiem na włączenie uczniów szkoły w Ostrowąsie do szkoły w Stawkach. Likwidacja szkoły w Ostrowąsie w 2029 r. i włączenie uczniów do Stawek nie będzie powodowało konieczności tworzenia dodatkowych oddziałów w Stawkach za wyjątkiem jednego (kl. VI). Począwszy od 2031 r. pomimo przejęcia uczniów z Ostrowąsa, szkoła w Stawkach pozostanie dwuciągowa. Potencjalne oszczędności to ok. 1,7 mln zł.

Rozbudowa jednej ze szkół na południu gminy i likwidacja pozostałych.

W dalszej perspektywie, można rozważać rozbudowę którejś z dwóch szkół na centralnym południu gminy (Służewo lub Przybranowo) i dowożenie tam uczniów ze wszystkich czterech

szkół na południu (Służewo, Przybranowo, Opoki i Ostrowąs). Liczba uczniów w tych szkołach w 2030 r. nie przekroczy łącznie 300 uczniów. Wariant ten wiąże się koniecznością dużych nakładów inwestycyjnych. Nie licząc nakładów inwestycyjnych, mógłby przynieść oszczędności rzędu 4 mln zł rocznie.

Pozostawienie w Przybranowie i Ostrowąsie klas I-III.

W tym wariantcie szkoły w Przybranowie oraz Ostrowąsie ulegałyby wyłącznie technicznej likwidacji po to aby pozostawić tam klasy I-III w formule filii. Szkoła w Przybranowie byłaby filią szkoły w Opokach lub Służewie. Ze względu na utratę wagi P3 po przejściu uczniów klas IV-VIII szkoły w Przybranowie do szkoły w Służewie, szkoła w Opokach jest bardziej uzasadniona ekonomicznie. Szkoła w Ostrowąsie pozostałaby filią szkoły w Stawkach. W tym przypadku, rozsądnie jest to uczynić począwszy od 2029 r.

Zaletą tego rozwiązania jest pozostawienie obiektów edukacyjnych w Przybranowie i Ostrowąsie. Niestety, począwszy od 2030 r. w Przybranowie w trzech klasach uczyć się będzie łącznie 6 uczniów. W Ostrowąsie – łącznie 15 uczniów. Taki wariant, przy założeniu radykalnych oszczędności w pozostawionych filiach, mógłby przynieść oszczędności na poziomie 2,5 mln zł rocznie.

Komentarz do nowego systemu finansowania

Począwszy od 2025 r. finansowanie zadań własnych samorządu odbywać się będzie na podstawie nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Ustawa wprowadza do zasad określania dochodów samorządów zmiany największe od ponad 20 lat. W zakresie oświatowym likwidacji ulega subwencja oświatowa i dotacja przedszkolna. Zastąpione zostaną kalkulacją potrzeb oświatowych, które będą wpływały na łączną wysokość dochodów gminy. Sposób obliczania potrzeb oświatowych nie różni się od sposobu obliczania subwencji oświatowej, tj. środki wyliczane są na ucznia w uwzględnieniu wag zwiększających. W szczególności kalkulacja potrzeb oświatowych nie zabezpiecza realnych wydatków na oświatę. Znaczne zmiany zachodzą jednak w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego.

Ministerstwo Finansów prognozuje łącznie środki dla gminy w wysokości 44,2 mln zł, z czego 31,8 mln zł stanowią odpisy od dochodów mieszkańców i firm, a 12,4 mln zł stanowią ma

subwencja (subwencja nie będzie już dzielona na rodzaje). Według wyliczeń MF łączne dochody gminy mają być wyższe o 4,1 mln zł niż gdyby nie zmieniano systemu.

Same potrzeby oświatowe dla gminy na 2025 r. zostały wyliczone w kwocie 17,7 mln zł. Będą one wyższe zaledwie o 3 mln zł w stosunku do subwencji i dotacji przedszkolnej na 2024 r.

W projekcie podziału łącznych potrzeb oświatowych znajduje się zmiana finansowania orzeczeń ze względu na autyzm, zespół Aspergera i sprzężenia. Projekt zakłada jednak znaczną obniżkę wag dla tych dzieci w oddziałach innych niż specjalne i integracyjne. Uderzy to w finansowanie szkół ogólnodostępnych, w których liczna godzin wsparcia na poziomie ucznia jest nie większa niż 10. Gmina nie przeznaczala wszystkich środków na kształcenie specjalne.

Podsumowanie

1. Kondycja finansowa gminy w zakresie oświaty niekorzystna. Gmina musi dofinansowywać oświatę ze środków własnych w wysokości ponadprzeciętnej.
2. Gmina prowadzi trzy bardzo małe szkoły.

3. W szkołach istnieje potencjał do oszczędności, w szczególności dalsze łączenia klas. Ponadto istnieje możliwość zmniejszenia wymiaru specjalistów oraz ograniczenie godzin pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
4. Ze względu na zapisy art. 8 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych możliwości oszczędności na kształceniu specjalnym nie istnieją. Gmina nie przeznaczająca wszystkich środków na kształcenie specjalne.
5. Demografia w gminie jest bardzo niekorzystna. Bardziej niż przeciętnie w Polsce. Gmina nie ma potencjału na 6 szkół podstawowych.
6. Najbardziej racjonalną zmianą w sieci szkolnej jest likwidacja szkoły w Przybranowie. W dalszej perspektywie – szkoły w Ostrowąsie.
7. Ze względów społecznych, można rozważyć pozostawienie szkół w Przybranowie i Ostrowąsie w formie filii innych szkół. Nie jest to jednak wariant korzystny ekonomicznie, a liczba uczniów, szczególnie w Przybranowie, będzie niewielka. Takie rozwiązanie nie wydaje się korzystne dla tych uczniów. Gdyby gmina prowadziła już tam oddziały przedszkole, mogłoby to mieć większy sens.
8. Nowy system finansowania nie zmienia w istotny sposób sytuacji finansowej gminy. Jest jednak dla niej korzystny.

Opracował:

Grzegorz Pochopień, CDS OMNIA s.c.